

دیر زینتی حضرت مهدی (ع)

مهدی کا امران

دیرزبستی حضرت مهدی (ع)

مهدی گامبران

دیرزیستی حضرت مهدی (ع).

مهدی کا مران.

چاپ : پرتو.

پخش از : انجمن حجتیہ یابل.

بہار ۱۳۵۹.

کلیہ حقوق مخصوص مؤلف است.

به پیشگاه :

امید آخریین

شیرازهء کتاب آفرینش

عطوفت بیکران پروردگار

خشم توفندهء یزدان

بزرگتر آیت خدا

حضرت حجة بن الحسن علیه السلام

که جهان در تب و تاب ظهورش

با قلبی لرزان

و چشمی گریان

به انتظار ایستاده است .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

...وینک به ارمغان،

در این مسیر، هرچه گل داغ

هرسنبیل سپیده، امید

هرجا که دیده‌ام، باداس هرکلام

بهرتو چیده‌ام. ۱

وتوای مظلوم تاریخ، ای پیشوای محرومان

ای حامی زحمتکشان، ای انقلاب‌گریروز،

ای سرواقرآخته دردشتهای خاموش، ای

قامت رعناى عدالت، ای دادرس مظلومان،

۱۵ موسوی گرمارودی، "من شعرشعیام"،

دفتر دوم نشریه، فلق، صفحه ۸۴.

ای فجر امید، ای فریاد آزادی .
 فردا که دست‌ها مان می‌رود تا پنجره‌های
 شرق را بگشاید، امیدها مان این است که این
 بار آفتابی دیگر بتابد، آفتابی که بر ملک تو
 می‌تابد . . .

آفتاب ظهور، ظهور پیروز، پیروزی عدالت
 عدالت و امید، امید مستضعفان، مستضعفان
 پیروز . . .

امشب که می‌خواهیم: شاید آخرین شب هجران
 باشد، هجران مشتاقان، مشتاقان محروم،
 محرومان تاریخ، تاریخ امپراطوران نه،
 تاریخ محرومان .

برای فرزندانمان حماسه‌خواهیم سرود،
 به آنها خواهیم گفت ما یا غیابان که عمیری
 چشم‌بر راه گذاشته‌ایم، تا توبیانی و با مزگان
 دیدگانمان فرش راهت را جارو کنیم، نشستیم
 و تونیامدی .

به آنها خواهیم گفت که لاله‌های انتظار را
 در قلب‌هایشان هر روز آبیاری کنند می‌آدا

این گلها از طراوت بیفتند .
 به آنها خواهیم گفت ، وقتی اما متان آمد
 این لاله‌ها را چیده ، یا روبانی سرخ که نشانه
 اعتراضتان بر هر چه ستم و ستمگران بسوده ،
 بیچید و به حضورش ببرید . بگوئید : این بود
 که در خانه داشتیم ، متاعی است اندک ...
 بدانید او می‌پذیرد ، آخر او خیلی رؤوف
 است ، اولاله‌های شما را می‌پذیرد ، مگر برایتان
 نگفتم فرزندانم که او وارث کریمان تاریخ
 است و اما قلب تاریخ است ؟
 راستی فرزندانم یادتان نرود که یسه
 اما متان بگوئید ، پدرانمان در فراغت خیلی
 افسرده شدند ، عاقبت پیروان نه صفت پیروانشان
 را به دست شعله‌های شمع دادند و در هجران تو
 سوختند .

نه اینکه از پارتیستند ، نه ، حرکت فلسفه
 تشیع است ، شیعه یعنی پیروان ما مان معصوم ،
 اما ما نی که همه خویشان را در راه " عقیده شان "
 دادند یعنی که شهید شدند .

سلام ما را به او برسانید. یک بار در چشمان
پر فروغش خیره شوید و به جای پدرتان بگوئید:
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَقِيَّةَ اللَّهِ.

و اگر شما فرزندان، تیز به پایان زندگی
رسیدید و او نیا مد، به فرزندانانتان بگوئید که
آنها هم، لاله های انتظار را در قلب هایشان
آبیاری کنند و... همین ها که گفتیم به آنها
هم بگوئید و به آنها بگوئید که به فرزندانشان...
اما نه، خدا یا چه می گویم، نه آنقدر دیر،
نه... شاید که فردا ندایت را سردهی : جَاءَ
الْحَقُّ ...

و ه که چه طنین پیروز مندان نه ای دارد، گوئی
که اکنون می شنوم، ای امام...
اگر ما مظلومان، طعم مظلومیت را چشیدیم،
خوب می فهمیم که تو از همه مظلوم تری زیرا که
با نگاه پر نفوذت که به شعاع همه جهان است،
هر جا را می بینی و از هر ظمی آگاهی، ظلم ها را که
دیدنی، دریای قلب رثوفت طوفانی می شود، اما
سخنی نمی توانی گفت، غیر از آنکه نظاره گر

باشی، آخر هنوز اجازه ظهور نیا مده است . . .
این است که تورا خطاب کردم : ای مظلوم
تاریخ .

ای صاحب دعوت محمدی (ص) ، ای وارث صولت
حیدری ، ای وارث حلم حسنی ، ای وارث شجاعیت
حسینی ، ای وارث عبادت سجادی . . . ای وارث
هیبت عسکری .

به ما گفته اند ، جمعه ها که سر می رسد ، دا من
پرده کعبه را چنگ می زنی و ظهورت را می طلبی :
" خدایا اجازه تم ده " . . . خدایا اجازه اش فرما
آخر جهان در تب و تاب است ، همه جا می جوشد ،
همه می خروشد . . .

هر صبح که در " زیارت وارث " بروارث -
انبیاء و اولیاء ، حسین علیه السلام ، درود می
فرستیم و مصیبت شهادت او را بر توفرزندش
تسلیم می گوئیم یا دمان نمی رود که یگوئیم
درود بر تو ای وارث حسین ، یعنی که ای وارث -
همه انبیاء و اولیاء ، ای وارث حسین . . .
و نیز همان وقت که دست ها مان را آماده

می‌کنیم تا با تو " عهد " بنسیم ، تجدید
بیعت کنیم ، می‌گوئیم : ای مهدی ، ای امام ، امروز
و هر روز ، آماده ، جان برکف ، با عهدی تازه ،
گره ای محکم ، نه گسستی که استوار ...

اگر مرگ بین ما فاصله اندازد ، از خدا
بخواه که در قیام پر شکوهت ما را از قبرها پیمان
بیرون آورد و حال آنکه شمشیرها مان آخته ،
نیزه ها مان افراشته ، کفن ها مان برتن ، پر
زبا تمان لبیک .

نیز می‌گوئیم : خداوند با ظهورش ، پیامبرت
را خشنود کن ، در ظهورش تعجیل نما ، ما آن را -
دور نمی‌بینیم اگر دشمن دور می‌پندارد ، نزدیک
است . قیام نزدیک است .

این حماسه نگاهبانان است ، بربرج
نگاهبانی خویش ، به شعاع عمرشان به محدوده
دیدبانی شان ، یعنی که در طول غیبت پیوسته
پاسدار ، پیوسته بیدار ، همیشه هشیار .

مبارزانی سخت پرکوش ، یا تقوا ، تسخیرنا

پذیر .

در سنگ مرجعیت ، در مقام تحقیق ، یا شمشیر قلم ،
 یا خنجر زبان ، یا سلاح صبر - یعنی که مقام و مت -
 چه به عنوان پیشوا ، چه در مقام مسلمانی عادی
 همه جا ، همه کس با ویژگی های انتظار ، پاسدار
 و مبارز ، همه دست به دست ، فرهنگ اصیل اسلام
 را به نسل ها سپردند و این گونه به ما رسید و ما
 به دیگران .

همگی را غب دولت کریمانه مهدی ، که اسلام
 را عزت و بزرگی بخشد و نفاق و کفر را فرو آورده
 نابود کند .

دردستی شکوه به خدا ، از دردها ، از مصیبت
 ها .

گله و شکوه از فقدان پیامبر ، غیبت رهبر ،
 زیادی دشمن ، کمی یاور .
 و دردستی دیگر ، ایمان و انتظار ، تقوی و
 مرزبانی ، پاسداری و نگاهبانی .

پس حماسه ها را بسراغید ، ای حماسه گران ،
 ای نگاهبانان ، ای منتظران .

در شیپورهای آماده باش خویش، فریاد
 " اَلْعَجَلُ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ " را حتی به گوش
 دورترین ستاره‌ها هم برسانید آخر آنها هم
 منتظرند، تکوین در انتظار است، تشریح مترصد
 است، جهان چشم بر راه است .
 حماسه سرده‌هید که اومی آید، اوباید بیاید،
 این وعده خداست .

پس اینک، اسب‌ها را زین کنید، سلاحها را
 آماده کنید، چکمه‌ها را بپوشید، دست‌ها را بالا
 زنید، آماده باشید، شاید که تا لحظاتی چندا و
 شما را بخوانند، اوباید، اوبه پیش و شما به
 دنبال ...

راستی آیا وضوی شهادت گرفته اید؟ عطر
 زده اید؟ لاله‌هایتان را آورده اید؟

از کتاب: ذهنیت مستشرقین و

اصالت مهدویت

(حسین منتظر)

مقدمهء مولف

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ: "... اِنَّ اللّٰهَ
عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ " سورةء فاطر

منت و سپاس مخصوص خداوندی است که
سایهء لطفش، بر سر همهء موجودات، خاصه
انسانها گسترده شده و همگان در تحت آن به
حیات و زندگی خود ادامه می دهند و به کمال
مطلوب می رسند که بدون بهره مندی و استفاده
از آن، نمی توانند لحظه ای در پهنهء حیات بسر
برند.

شکر مختص پروردگار مهربانی است که برای
نظام هستی موجودات، و سیر آنان به سوی کمال،
به ویژه انسانها، پیا مبران و امامان معصوم
را برانگیزاند تا در سایهء تربیت و هدایتشان

قافله موجودات و انسان به سوی هدف، پیش
 رفته، به منزل سعادت و کمال نائل آیند.
 حمد، خداوند بزرگ را سزاوار است که رشته
 رهبری و ارشاد گروه بشر را به دست نیرومند
 انسانهای برجسته‌ای قرار داد، که حجت‌های
 برحق اومی‌باشند. وبدون آنان زندگی برای
 انسان، ممکن نبوده و سعادت و نیک بختی برایش
 فراهم نمی‌گشت. چون هرگز خداوند مهربان
 زمین را بدون حجت و امام نگذاشته و افراد
 بشر را هیچ وقت، بدون رهبر و پیشوا نگذاشته
 است. چنانچه امام پنجم حضرت باقر علیه السلام
 می‌فرماید:

وَاللّٰهُ مَا تَرَكَ اللّٰهَ اَرْضًا مُنْذُقَبِضَ اٰدَمَ
 عَلَيْهِ السَّلَامِ اِلَّا وَفِيهَا اِمَامٌ يُّهْتَدٰى بِهٖ
 اِلَى اللّٰهِ وَهُوَ حُجَّتُهُ عَلٰى عِبَادِهِ وَا لَا تَبْقٰى
 الْاَرْضُ بِغَيْرِ اِمَامٍ حُجَّةً لِلّٰهِ عَلٰى عِبَادِهِ .

یعنی: سوگند به خدا از زمانیکه خداوند
 آدم را قبض روح کرد زمین را بدون
 امامی که مردم به وسیله او به خدا نزدیک

شوند، نگذارند که او حجتش بر بندگان
 اومی باشد و زمین بدون او اما می‌که حجت
 خداوند بر عبادش است باقی نمی‌ماند.
 ستایش برای خالق توانائی است که این
 برگزیدگان را از نیرو و قدرت فراوان بر
 خوردار نموده تا در مقابل شرک و ستم پیاخیزند،
 و با مشرکین و ستمکاران و زورمندان در آمی
 زند، و قصور و کماهای اینان را در سایه آن
 نیروی الهی فروریزند و تودهٔ مظلوم و محروم
 را نجات دهند.

یکی را که ابراهیم خلیل است در برابر
 نمرود ستم‌پرانگیخت و دیگری را که موسی
 کلیم است در برابر فرعون گردنکش قرار داد
 سومی را که محمد حبیب است در مقابل طاغوت
 هائی چون ابوسفیان و ابوجهل مجسم فرمود
 که طومار شرک و ستم در نور دود ماغ آنان را به
 خاک بمالد و رسم و درس توحید و خدا پرستی پیا
 کند.

این مردان بزرگ و پیشوایان سترگ که

ایراهیم و موسی و عیسی و محمد علیهم السلام
 هستند همه در سایه قدرت و نیروی الهی قدرت
 مردانگی برافراشتند و اساس بی‌دینی و جور
 و اژگون نمودند. ایراهیم (ع) کارنامه ظالمانه
 نمودند و پیچیده مفتضح کرد. موسی (ع) فرعون
 و برنامۀ سیاه و سراسر آلوده اش را به قدرت
 خدا وندی در دریا غرق کرد. عیسی (ع) با زار
 قدرت‌مندان سا حروجاً دوگرا ن کیمیائی را از
 رونق انداخت و حضرت محمد (ص) با تکیه بر
 لطف و توان خدای بزرگ، رسوم جاهلیت بر
 چید و دقت‌پرستی و انسان پرستی را در نوردید.
 آری، خداوند قافله را در هر عصر و زمانه
 نمایدگان و حجت‌هایی است که در ای معجزات
 و نیروهای خارق العاده هستند تا بتوانند به
 کمک آن که از جانب خداست در راهی و ره‌مونی
 بشر موفق شوند و آخرین حجت او که امام مهدی
 حضرت حجت‌بن‌الحسن العسکری (ع) است از
 این قدرت برخوردار است و در سایه لطف و
 عنایت خاص پروردگارتوانایش بسر می‌برد و

توان و نیروی فراوانی به اجازة و اذن خدایش
 در اختیار دارد، تا روزی شام سیاه بشر را، به
 صبح سفید بدل کرده، محضرت ظلم و ستم را از
 پهنهٔ حیات بشر برانده، فرشته عدل و صفا را
 جایگزین آن نماید.

او همانند پیا میران بلکه بیشتر برای
 رسالت بزرگ و مقدسی که ایده و امید همهٔ انبیاء
 بوده، از قدرت و نیروی الهی برخوردار است
 که فرمودند :

مَا مِنْ مُعْجِزَةٍ مِنْ مُعْجِزَاتِ الْأَنْبِيَاءِ
 وَالْأَوْصِيَاءِ إِلَّا يُظْهِرُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
 مِثْلَهَا فِي يَدِ قَائِمِنَا لِإِتْمَامِ الْحُجَّةِ عَلَيَّ
 الْأَعْدَاءِ . ۲

یعنی: هیچ معجزه‌ای از معجزات انبیاء
 و جانشیان " آنها " نیست مگر این که
 خداوند متعال همان را برای اتمام
 حجت دشمنان (و بستن راه بهانه‌شان)
 به دست قائم ما آشکار و ظاهر می‌کند .

اما می‌که به منظور استقرار حکومت الهی و

تحقق دادن به آرمان پیامبران ذخیره شده
 و از عمر طولانی و دراز زیهره مندگشته، تا روزی
 پهنه زمین را به نور عدل روشن کرده، احکام
 و دستورات خداوند متعال را زنده و احیاء کند^۳
 و دم و نفس حیات بخش به کالبد انسانهای
 مستضعف بدمدوبه رهبری و سرپرستی خویش آنان
 را حاکم و وارث زمین نماید چنانچه در قرآن
 کریم آمده :

وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا
 فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ.

یعنی: چنین مقرر داشتیم که برای افرادی
 که ناتوان و ضعیف شده اند امت گنیم و
 مورد احسان خود قرار دهیم تا آنان را
 پیشوا و حاکم و وارث زمین گردانیم.

چون مسئله طول عمر امام زمان علیه السلام
 یک موضوع مهم می باشد و برای بعضی این سؤال
 پیش می آید که چگونه ممکن است یک انسان این
 همه عمر طولانی داشته باشد، به یاری خداوند
 توانا و لطف امام عصر علیه السلام در این نوشته

یحییٰ کوتاه را پیش کشیدیم تا با بیاضعت اندک
خود اما در سایه تائیدات الهی، از دیدگاه های
گوناگون به پایان رسانیم .

البته در تمام لحظاتی که به نوشتن و تنظیم
آن مشغول بوده ایم امیدیه لطف و عنایت خاص
اما مومولا و صاحبان حضرت ولی عصر ارواحنا
فدا داشته ایم و بعید نیست که تحت توجهات و
الطاف آن اما م رحمت و آن سرچشمه فیض و
رحمت این رساله را آغاز کرده و به پایان آوردیم .
امید است که این نوشته کوتاه مورد
استفاده همگان خصوصا نسل عزیز جوان باشد .

بابل - مهدی کامران

پا ورقی

- ۰۱ کافی ترجمه مصطفوی، جلد ۱، صفحه ۲۵۲
- ۰۲ مکیال المکارم صفحه ۹۵ .
- ۰۳ ترجمه جمله ای از دعاء شریف تدبیر

طول عمر از نظر قرآن مجید

ابتداءً بهتر است این مسئله را از دیدگاه قرآن شریف متوجه شویم: در کتاب بزرگ آسمانی قرآن کریم، آیاتی درباره طول عمر بعضی از پیامبران وجود دارد که موضوع طولانی بودن عمر حضرت صاحب الامر را آسان می‌کند که در اینجا به بعضی از آنها اشاره می‌نمائیم:

۱- سوره عنکبوت آیه ۱۴:

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ
أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا .

یعنی: به تحقیق ما نوح را به طرف قومش فرستادیم پیش در میان آنها ۹۵۰ سال (برای ارشاد و هدایت) درنگ نمود.

طبق این آیه شریفه مدت رسالت نوح ۹۵۰

سال تعیین شده ، و عمر آن حضرت قطعاً بیشتر بوده است . چنانچه مرحوم صدوق دانشمند بزرگ شیعه بیش از ۲۰۰۰ سال تخمین زده است .^۱

۲- سوره صافات آیات ۱۴۲ و ۱۴۴ راجع

به حضرت یونس :

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ لَلبِثَتْ
فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ .^۲

یعنی : اگر او (یونس) در شکم ماهی از تسبیح کنندگان نمی بود تا روز قیامت در شکم آن ماهی می ماند (و از عمر بسیار طولانی برخوردار می گشت) .^۳

۳- سوره نساء آیات ۱۵۷ و ۱۵۸ راجع به

حضرت عیسی :

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ
شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي
شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَ
مَا قَتَلُوهُ يَقِينًا بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ
وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا .

یعنی: گفتار آنان از اینک که ما مسیح، عیسی بن مریم فرستاده، خدا را کشتیم (خطاست) آنها را نکشتند و به دار نزدند لکن امر برایشان مشتبه شد و کسانی که در باره او اختلاف کردند هر آینه در شک و تردید هستند علم و یقین ندادند مگر اینک که از گمان وطن پیروی می نمایند و به یقین او را نکشتند بلکه خداوند او را به سوی خود بیا لایرد که خداوند توانا و حکیم است .

در این آیه شریفه خداوند متعال به زنده بودن حضرت مسیح تصریح می فرماید و قول و عقیده نادرست مسیحیان را مبنی بر دار زدن و کشته شدن عیسی (ع) رد می کند .

توضیح آن که در قرآن شریف آیات دیگری نیز راجع به پیا میران و موضوعات دیگر وجود دارد که به طول عمر و زندگی در ازا اشاره می فرماید حتی در مورد اقراد فاسق و کافر آیتی آمده که دلالت بر دراز عمری آنان می باشد که از باب

توجه بعضی از آنها را نقل می‌کنیم :

اول: سورهٔ انبیاء آیهٔ ۴۴

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَاٰبَاۡئَهُمْ حَتّٰی طَالُوْا
عَلَيْهِمُ الْعُمْرُ .

یعنی: بلکه ما ایشان و پدران ایشان را از
متاع دنیوی بهره‌مند نمودیم تا آنکه
عمر آنان طولانی شد. ۴

دوم: سورهٔ قصص آیهٔ ۴۵

وَلَكِنَّا اَنْشَاۡنَا قُرُوۡنًا قَلِيْلًا وَّلَّ عَلَیْهِمُ
الْعُمْرُ .

یعنی: لکن ما روزگاری را بیافریدیم
که در آن مردمان عمر دراز نمودند. ۵

وقتی که خداوند توانا به عده‌ای از کافران
عمر طولانی عطا فرماید، چه اشکالی دارد که حجت
و نمایندهٔ خود را برای استقرار حکومت عدل
و داد و احیاء آئین مقدس اسلام و کارهای اساسی
دیگر از عمر طولانی برخوردار نماید .

بدیهی است کسی که به قرآن کریم معتقد
است و به قدرت پروردگار متعال که وحی‌کننده

آیات شریف آن می باشد، ایمان دار دنیا دیده
 آنچه را که در آن آمده، از جمله طول عمر به نحو
 احسن معتقد و مؤمن باشد، و برای چنین انسان
 معتقد طول عمر آخرین حجت پروردگار حکیم،
 چیزی بس سهل و آسان خواهد بود، چون خالق
 متعال برای جادهر چیزی توانا و قادر است :
إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ . ٦

هیچ چیز در آسمانها و زمین خدا را عا جزو
 نا توان نمی سازد و جلوی قدرت و توانائی
 ایزد قادر را نمی توانند بگیرد چنانچه می فرماید :
**وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِن شَيْءٍ فِي
 السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا
 قَدِيرًا . ٧**

البته در قرآن کریم داستان اصحاب کهف
 و داستان عزیز پیا میر و مرغان ابراهیم و
 قصص دیگری که نشانه ای از قدرت بی منتها و
 عظمت نامحدود خداوندتوانا است آمده، که به
 بعضی از آنها در آینده اشاره می شود .

پا ورقی

۱. کمال الدین چاپ مکتبة الصدوق صفحہ ۵۲۳.
۲. برای توجہ بیشتر بہ داستان حضرت یونس و نوح و عیسی علیہم السلام بہ قصص قرآن و تفاسیر مراجعہ فرمائید.
۳. " ماہی چہا ر صد ملیون سالہ درسوا حل ما دگا سگا رکشف شدہ کہ خود دلیل برا عجا ز قرآن است چون بہ زندہ ماندن ماہی حضرت یونس اشارہ کردہ و عمر بیش از چہا ر صد ملیون سال اورا مطرح می سازد " . از کتاب اولین دانشگاہ و آخرین پیامبرتالیف دکتر پاک نژاد جلد ۲ پا ورقی صفحہ ۲۲۵ .
۴. اقتباس از المیزان جلد ۱۴ صفحہ ۳۱۹ .

٥٥ اقتباس از مجمع البيان جلد ٧ صفحه ٢٥٦

و ٢٥٧ .

٥٦ سورة فاطر آيه ١ .

٥٧ سورة فاطر آيه ٤٤ .

طول عمر از نظر روایات و احادیث

در گنجینه و خزانه معارف اسلامی احادیث فراوانی را جمع به طول عمر امام زمان علیه السلام وجود دارد که یکی از دانشمندان، تعداد آنرا ۳۱۸ حدیث احصاء کرده و در اینجا برای توجه خوانندگان محترم چند حدیث نقل می‌گردد:

۱- شیخ بزرگوار شیعه مرحوم صدوق در کمال الدین از امام سجاد علیه السلام نقل می‌کند که فرمود:

فِي الْقَائِمِ سُنَّةٌ مِنْ نُوحٍ وَهُوَ طَوْلُ الْعُمْرِ

یعنی: در قائم سنت و شایهتی از نوح

می‌باشد که آن طول عمر است.

توضیح: همان طور که عمر نوح پیغمبر طولانی

بود عمر حضرت مهدی قائم نیز طولانی می‌باشد.

۲- اباضلت هروی می گوید :

قُلْتُ لِلرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ مَا عَلَامَاتُ الْقَائِمِ
مِنْكُمْ إِذَا خَرَجَ ؟ قَالَ عَلَامَتُهُ أَنْ يَكُونَ
شَيْخًا لَسِّنَ شَابِّ الْمُنْظَرِ حَتَّى أَنْ الشَّاطِرِ
إِلَيْهِ لِيَحْسِبَهُ أَيْنَ أَرْبَعِينَ سَنَةً أَوْ دُونَهَا
وَأَنَّ مِنْ عَلَامَاتِهِ أَنْ لَيْهَرَمَ بِمُرُورِ
الْأَيَّامِ وَاللَّيَالِي حَتَّى يَأْتِيَهُ أَجَلُهُ ۳

یعنی: به حضرت رضا (ع) عرض کردم
نشانه های قائم شما وقتی که خروج کند
چیست؟ فرمودنشانه او این است که
از حیث سن و سال پیرو دراز عمر ولی به
ظاهر جوان صورت می باشد تا جائی که
بیننده گمان می کند که او چهل ساله یا
کمتر است و نشانه روشن دیگرش این
است که با گذشت روزگار پیرو فرسوده
نمی شود تا مرگش فرا رسد.

۳- از امام مجتبی نقل شده که راجع به طول

عمر امام عصر فرمود:

يُطِيلُ اللَّهُ عُمُرَهُ فِي غَيْبَتِهِ ثُمَّ يَطْهَرُهُ

بِقُدْرَتِهِ فِي صُورَةِ شَابِّ دُونَ أَرْبَعِينَ
سَنَةً ۴ .

یعنی: خداوند عمرش را در زمان غیبتش
طولانی می‌کند سپس او را به قدرت خود
ظاہر می‌کند به صورت جوان کمتر از چهل
سال .

۴- از امام صادق علیه السلام روایت مفصل
و شریفی درباره انبیاء گذشته چون نوح و موسی
و عیسی و خضر علیهم السلام نقل شده که حضرت بر نامه
زندگی و قیام حضرت ولی عصر را در بعضی از موارد
به بر نامه کار این پیامبران تشبیه فرموده
است در مورد جناب خضر پیغمبر می‌فرماید :

وَأَمَّا الْعَبْدُ الصَّالِحُ أَعْنَى الْخَضِرِ عَلَيْهِ
السَّلَامُ فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مَا طَوَّلَ
عُمُرَهُ لِنُبُوَّةٍ قَدَّرَهَا لَهُ وَوَلَا لِكِتَابٍ يَنْزِلُ لَهُ
عَلَيْهِ وَوَلَا لِشَرِيعَةٍ يُنْسَخُ بِهَا شَرِيعَةٌ مِنْ كَانَتْ
قَبْلَهُ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ وَوَلَا لِإِمَامَةٍ يُلْزَمُ عِبَادَتَهُ
الْإِفْتِدَاءُ بِهَا وَوَلَا لِطَاعَةٍ يَفْرَضُهَا لَهُ بِلَا
إِنْ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَمَا كَانَ فِي

سَابِقِ عِلْمِهِ أَنْ يُقَدِّرَ مِنْ عُمَرَا الْقَائِمِ
 عَلَيْهِ السَّلَامِ فِي أَيَّامِ غَيْبَتِهِ مَا يُقَدِّرُ وَعِلْمِ
 مَا يَكُونُ مِنْ انْكَارِ عِبَادِهِ بِمِقْدَارِ ذَلِكَ
 الْعُمُرِ فِي الطُّوْلِ طَوَّلَ عُمَرَ الْعَبْدِ الصَّالِحِ
 فِي غَيْرِ سَبَبٍ يُوجِبُ ذَلِكَ إِلَّا لِعِلَّةِ الْأَسْتِدْلَالِ
 بِهِ عَلَى عُمَرَا الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلَامِ وَلِيَقْطَعَ
 بِذَلِكَ حُجَّةَ الْمُعَانِدِينَ لِئَلَّا تَكُونَ لِلنَّاسِ
 عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ ۵

یعنی: اما داستان عبد صالح مقصودم
 خضراست به راستی خدای متعال عمر او
 را برای نبوتش طولانی نکرده و کتابی
 بر او نفرستاده بود و شریعتی بدو نداده
 که بدان شریعت، شرایع پیش از او را
 نسخ کرده باشد و نه برای اما متی که
 لازم شود دیندگانش از او پیروی نمایند
 و یا برای لزوم اطاعت او به او طول عمر
 نداده است بلکه چون در علم خدا گذشته
 بود که عمر قائم علیه السلام در دوران -
 غیبتش طولانی خواهد شد تا جائیکه

بندگان او را با ورنکنند و انکار نمایند
 خدا عمر خضر را طولانی کرد، هیچ سببی
 نداشت جز آنکه از طول عمر خضر برای
 طول عمر حضرت قائم علیه السلام استدلال
 شود و بدین وسیله حجت و دلیل معاندین
 و مخالفین منقطع گردد تا برای مردم
 حجتی نباشد^۶ و عذرویهات آنها یاورند.
 بدین ترتیب عمر خضر تا کنون بیش از سه
 هزار و سیصد سال می باشد.

پا ورقى

- ١٠ منتخب الاثر صفحہ ٢٧٤ .
- ٢٠ كمال الدين صفحہ ٣٢٢ ومنتخب الاثر صفحہ ٢٧٥ .
- ٣٠ منتخب الاثر صفحہ ٢٨٤
- ٤٠ كمال الدين صفحہ ٣١٦
- ٥٠ كمال الدين صفحہ ٣٥٧ ومنتخب الاثر صفحہ ٢٩١ .
- ٦٠ ترجمہ المہدی صفحہ ٢٢٩ .

طول عمر حضرت صاحب الامر از نظر دانشمندان اهل تسنن

دانشمندان عامه نیز در کتابهای خود به طول عمر حضرت صاحب اشاره کرده و بدان معترف هستند که از باب نمونه به بعضی از آنها اشاره می‌گردد:

۱- محمد بن یوسف گنجی شافعی دانشمند بزرگ در کتاب البیان فی اخبار صاحب الزمان می‌نویسد:

یکی از دلایلی که بعد از غیبت مهدی دلالت دارد بر اینکه آن بزرگوار تا حال زنده است و برای بقاء و زنده بودن آن حضرت مانعی در کار نیست باقی و زنده بودن حضرت عیسی بن مریم و خضر و الیاس علیهم السلام است که از اولیاء خدا هستند.

۲- دانشمند شهیر اهل تسنن سبط ابن جوزی در تذکره الخواص صفحه ۳۷۷ می‌نویسد:

« وعامة الامامية علي :

أَنَّ الْخَلْفَ الْحُجَّةَ مَوْجُودًا أَنَّهُ حَتَّى يَرَزِقَ
 خلف حجت " امام زمان " هم اکنون
 موجود و زنده می باشد و از نعمت و روزی
 " خداوند " بهره مند می شود .

پس از آن می گوید :

اما میه برای اثبات زندگی حضرت حجت
 در کتابهای خود دلایلی ذکر کرده اند که
 از جمله زنده بودن خضرو الیاس و طول
 عمر آن دو است .^۲

۳- شیخ شهاب الدین هندی می گوید :

نهمین نفر از امامهای دوازده گانه
 که از فرزندان امام حسین هستند امام
 حجت الله، قائم، مهدی غایب است که
 که عمر طولانی خواهد کرد چنانکه در میان
 مؤء متین، عیسی و خضرو الیاس و در میان
 کفار، دجال و سامری عمر طولانی نمودند.^۳

۴- شیخ محمد معروف به خواجه پارسا دانشمند

اهل سنت در کتاب فصل الخطاب می نویسد :

خلافت و امامت به وجود مهدی ختم خواهد

شد آن بزرگوار را از زمان وفات پدرش تا روز قیامت امام است عیسی پشت سرش نماز می خواند، مهدی را تصدیق می کند مردم را به مکتب آن حضرت که ملت پیامبر خدا (ص) باشد دعوت می نماید. ۴

هما نظور که ملاحظه می فرمائید از جمله پیامبران است که هم اکنون زنده است و عمر طولانی دارد، حضرت عیسی علیه السلام است، که ما شیعیان معتقدیم طبق صریح آیات شریفه ۱۵۷ و ۱۵۸ - سوره نساء قرآن کریم گذشته نشد و به دارش نزدند. بلکه خداوند متعال او را حفظ کرده، به سوی خود با لایبرد، و روزیکه امام عصر علیه السلام به امر پروردگار قیام می کند، مسیح نازل می شود و به آن حضرت اقتدا می کند و مسیحیان عالم چون این تواضع و فروتنی پیامبران حضرت عیسی را نسبت به امام زمان ارواحنا فداه، می بینند به دست آن بزرگوار آئین مقدس اسلام را پذیرا می شوند چنانکه در کتاب ارزنده منتخب الاثر نقل شده :

مهدی و عیسی یا هم جمع می‌شوند (به هم می‌رسند) وقت نماز قرا می‌رسد پس مهدی به عیسی می‌فرماید جلو باش و مقدم شو، عیسی می‌گوید شما به پیشوائی در نماز مقدم هستید و سزاوارتریدین کاریید پس عیسی پشت سر حضرت در حالیکه ماموم و پیر و است نماز می‌گزارد. ۵

همچنین در کتاب مذکور نقل شده :

هنگامیکه مهدی ظهور کند خداوند متعال حضرت مسیح را نازل می‌نماید پس آن دو بزرگوار به هم می‌رسند و نزدیک می‌شوند. چون وقت نماز واجب قرا می‌رسد، مهدی به مسیح می‌فرماید ای روح اله جلو بایست و منظور حضرت صاحب پیشوائی در نماز است مسیح می‌فرماید شما اهل بیت از همه برترید و احدی بر شما از حیث مقام و فضیلت پیشی نمی‌گیرد، پس مهدی علیه السلام جلو قرا می‌گیرد و امام در نماز می‌شود و مسیح پشت سرش

نمازمی گزارد که درود خدا بر آن دو باد؟
 خواننده: گرامی ملاحظه فرمودید که ما و
 مسیحیان دنیا، معتقدیم که حضرت عیسی هم
 اکنون زنده است و از عمر طولانی برخوردار
 می باشد، منتها مسیحیان می گویند عیسی را به
 دوازدهدین پس از آن زنده شده، مدت ۴۰ روز با
 حواریون زندگی کرد، بعد به آسمان ها عروج
 نمود، اما ما طبق قرآن کریم، می گوئیم عیسی
 را به دوازدهدین و نگشتند و خداوند تبارک و تعالی
 خود، او را از خطر حفظ فرمود، و به آسمان ها
 بالا برد، تا روزی که امام عصر قیام کند، به امر
 حق نازل می گردد، و به امام زمان اقتدا
 می نماید.

نتیجه آنکه، تنها ما به طول عمر امام زمان
 خود معتقد نیستیم، بلکه ملت تباری نیز
 معتقدند حضرت عیسی زنده است، و عمر دراز و
 طولانی دارد، و همین طور یسایبرانی چون خضر
 و الیاس زنده می باشند و دارای عمر بسیار
 طولانی هستند که قبلا ملاحظه شده است.

پا ورقی

۱. ترجمہ المہدی صفحہ ۱۸۴ .
۲. منتخب الاثر یا ورقی صفحہ ۲۷۶ .
- ۳ و ۴. ترجمہ المہدی صفحہ ۱۸۶ تالیف مرحوم
آیت اللہ صدر .
۵. منتخب الاثر صفحہ ۴۷۹، "يَجْمَعُ الْمَهْدِيُّ وَ
عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ فَيَجِيئُ وَقْتَ الصَّلَاةِ فَيَقُولُ الْمَهْدِيُّ
لِعِيسَى تَقَدَّمَ فَيَقُولُ عِيسَى أَنْتَ أَوْلَى بِالصَّلَاةِ فَيُصَلِّي
وَرَأَيْتَهُ مَا مَوْماً ."
۶. منتخب الاثر صفحہ ۳۱۷ : "أَنَّ الْمَهْدِيَّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ إِذَا ظَهَرَ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى الْمَسِيحَ (ع)
فَاتَّهَمَا يَجْتَمِعَانِ فَإِذَا حَضَرَتِ صَلَاةُ الْفَرَضِ قَسَّالُ
الْمَهْدِيُّ لِلْمَسِيحِ تَقَدَّمَ يَا رُوحَ اللَّهِ يُرِيدُ تَقَدُّمَ الْإِمَامَةِ
فَيَقُولُ الْمَسِيحُ : أَنْتُمْ أَهْلُ بَيْتٍ لَا يَتَقَدَّمُكُمْ أَحَدٌ
فَيَقَدِّمُ الْمَهْدِيُّ ثُمَّ يُصَلِّي الْمَسِيحُ خَلْفَهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمَا ."

طول عمرا ز نظر تاریخی

چون در گذشته دور تا ملایمات روحی کم بوده و بشر آن روز به بیماری‌های روحی و روانی عصر ما مبتلا نبوده است، لذا از عمر طولانی بسر خوردار بود و مدت درازی در روی همین زمین زندگی می‌کرد. تعداد افراد طویل العمر آنقدر زیاد شده بود که یکی از دانشمندان اهل تسنن بنام ابو حاتم سیستانی، کتابی در شرح حال اینسان نوشته به نام *الْمُعَمَّرُونَ* یعنی کسانی که عمر زیادی نموده اند که دانشمند عالیقدر شیعه مرحوم صدوق بعضی از آنان را از کتاب نامبرده در اثر نفیس خودش کمال الدین آورده است، و ما از باب نمونه چند نفر از آنها را ذکر می‌کنیم:

رداءة بن کعب مدت سیصدسال زندگی کرده

است. محرام بن منذر روزگار دراز و طولانی
زندگانی کرد. لقمان کبیر عادی^۱ ۵۰۰ سال،
شخصی بنام عمر ۳۵۰۰ سال، مزیقیا که اسمش عمر
بن عامر بود ۸۰۰ سال، هبل بن عبدالله ۶۰۰
سال، دوید بن زید ۴۵۰ سال^۲، وعده^۳ زیادی
دیگر.

مرحوم صدوق پس از شرح فرا دطویل العمر

می نویسد :

یا این همه دلایل و اخبار را زیبا مبر
اکرم و ائمه اطهار را جمع به طول عمر و
غیبت امام مهدی علیه السلام آیامی شود
وجود مقدسش را انکار نمود؟ در حالیکه
همان طور که در گذشته عده ای در امت
پیا میران سلف عمر طولانی می نمودند
در میان امت رسول اکرم نیز یابد این
سنت و برنامہ عینا اجراء گردد که طول
عمر حضرت مهدی از جمله آنهاست^۳.

پا ورقی

- ۵۱ غیرا زلقمان حکیم می باشد .
- ۵۲ کمال الدین باب پنجاه و چهارم ذکر المعمرین .
- ۵۳ همین مدرک صفحه ۵۷۶ .

طول عمرا ز نظر یهود و نصاری

یهود و نصاری نیز معتقدند که در گذشته
انسانها ثانی از عمر طولانی برخوردار بودند و
چنانچه در تورات و اسفارش آمده و مورد اعتقاد
یهودیان و نصاری می باشد عده زیادی زمان
های پیش دارای عمر طولانی بوده اند.

در تورات ذکر شده که ذوالقرنین ۳۰۰۰ سال
زندگی نمود. تمام عمر آدم ۹۳۰ سال بود. عمر
شیث ۹۱۲ سال. عمر انوش ۹۵۰ سال. عمر قینان
۹۲۰ سال. عمر مهلیئیل ۸۹۵ سال. عمر یارد
۹۶۲ سال. عمر اخنوخ ۳۶۵ سال. عمر متوشالخ
۹۶۹ سال. عمر لامک ۷۷۷ سال، و..... بوده است!

طول عمر از نظر معتقدات مذهبی

ما معتقدیم که خداوند مَنَّان، و خالق جهان، قادر و توانا است. به این معنی که ایجاد تمام اشیاء، تا آنجا که خود مصطحت بدانند، برایش بی اندازه سهل و آسان است و می تواند تدبیر وجود هر موجودی که اراده کند لباس هستی بپوشاند به عبارت بهتر اراده ذات حق خود ایجاد و انجام می باشد. چنانچه در قرآن کریم می فرماید:

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ .

یعنی: کار حق این است که هرگاه اراده (هستی) چیزی کند به محض اینکه فرمان هستی صادر شود آن چیز هست خواهد شد و به عالم وجود خواهد آمد .

عجز و ناتوانی در درگاه الهی را هندارد و
 و هیچگاه در ایجاد چیزی عاجز و ناتوان نیست
 یا تدبیر و اندیشه در آیات قرآن کریم، که در این
 زمینه وجود دارد، آدمی به قدرت بی انداز و
 محدود پروردگار پی می برد، و در برابر شکوه و
 عظمت خدای متعال، سر تعظیم فرود می آورد. در
 آخر بسیاری از آیات قرآن شریف، کلمات:
 قدیر، مقتدر، و عزیز آمده است، که توانایی و
 نیروی فراوان خداوند را می رساند و این مسئله
 برای موحدین و الهیون در اصل اعتقادی
 توحید و ایمان به مبدا هستی، کاملاً روشنائیات
 شده است.

كَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۲ .

خداوند با اقتدار و حکیم است .

وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ۳ .

خداوند بر ایجاد هر چیزی توانا است .

وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ۴ .

پروردگارتو، توانا و نیرومند می باشد.

خدایی که انسان را از خاک خلق نمود، به

قدرت خود روح را که مایهٔ حیات است در او دمید، اتسانی زیبا و شگفت انگیز بوجود آورد، که از نظر اتقان و محکمی در خلقت و آفرینش هیچ موجودی به او نمی‌رسد و از آن پس او را از نطفه آفریده و قامت زیبا داده است. که :

دهد نطفه را صورتی چون پیری
 که کرده است بر آب صورتگری
 خالقی که عیسی علیه السلام را بدون پدر
 آفریده و با تفتح روح در رحم مریم نطفهٔ عیسی
 متعقد شده حضرتش را در کودکی در حالی که یک
 روزه بود به تکلم آورده پیا میرو نشان و آیتی
 بزرگ برای خود قرار داد تا جائی که در آغوش
 مادر لب به سخن گشوده دامن مریم عذراء را از
 آلودگی و گناه پاک کرده است و آیات روشن و
 محکم اینی عبدا لله آتانی الکتاب و جعلنی نبیا
 و جعلنی مبارکا این ما کنت و اوصانی بالصلاة
 و الزکوة ما دمت حیا^۵ را بر زبانش جاری کرده
 است.^۶

وهم چنین یحیی علیه السلام را در کودکی حکم

نبوت بخشیده لباس رسالت و پیا مبری بر قامت
 موزون او پوشانده فرمود: **يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ
 بِقُوَّةٍ وَآتِنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا** ^۷. یعنی: ای یحیی،
 کتاب را با نیروی (الهی) بگیر و ما، به او در -
 ایام صباوت و کودکی، حکم (پیا مبری) دادیم.
 پروردگاری که این همه مخلوقات شگفت انگیز
 آفریده، که بشر از مشاهده ودقت در آفرینش
 آنها، مات و میهوت مانده است، خدائی که این
 منظومه شمسی و ستارگان درخشان، کهکشان های
مُحَيَّرِ الْعُقُولِ را آفریده که به قول اینشتاین
 اگر نوری (که در هر ثانیه سیصد هزار کیلومتر
 راه طی می کند) از نقطه ای از این جهان حرکت
 کند در حدود دو بیست ملیارد سال طول می کشد تا
 بتواند سراسر عالم هستی را، طی کرده و به مکان
 اول خود باز گردد ^۸. می تواند به آخرین حجت
 خود، حضرت مهدی علیه السلام عمر طولانی عطا
 فرماید، تا روزی با عنایت و قدرتش، حکومت
 عدل و ایمان را در پهنه زمین مستقر کرده،
 پرچم توحید و اسلام را به اهتزاز در آورده، صحنه ^۹

زمین را به نور الهی روشن کند. برای خداوند قادر، فوق العاده ساده است که آخرین نماینده خود را برای مدتی دراز، تا روز ظهور سالسوم و ثندرست و جوان نگه دارد، که او بر هر چیزی توانا و قادر است.

داستانهای جالب قرآن کریم در این باره

باید دانست که طبیعت و قوانین آن، مخلوق خدا بوده، مقهور و مغلوب قدرت بی‌منتهای او است. برای توضیح این مسئله داستانهای جالبی در قرآن مجید وجود دارد، که از آن جمله است:

اول: در داستان عزیر (سوره بقره آیه ۲۵۸) می‌خوانیم که این شخص با انجیر و آب که غذایش بودیر الاغش سوار شده از محلی که اجساد مردگان به طرز عجیبی روی زمین قرار گرفته بود گذشت. منظره دهشت‌انگیز و شگفت‌آمیز، او را وادار کرد که پیش خود با تعجب سؤال کند

چگونه خداوند این مردگان را زنده می‌کند و حیات دوباره به آنها می‌بخشد. پروردگار قادر برای اینکه قدرت و توانائی خارق العاده خود را به او و به آیندگان جهت اثبات روز قیامت بنمایاند، در همان مکان روحش را قبض کرد و مدت صدسال او و مرکبش در همان محل بیه صورت مرده افتاده بودند. مسلم در این مدت دراز، جسم او و پیکر لاغش به خاک تبدیل گشت. پس از صدسال، دوباره خداوند توانا زنده اش فرمود، و به حال اول برگردانید. پس در خطاب رسید که در این مکان چقدر مکث کرده و توقف نمودی؟ جواب داد: یک روز یا نصف روز. پروردگار به او هشدار داد، که تو در اینجا مدت صدسال افتاده بودی. به آب و غذایت نگاه کن. (که در اثر خواست و اراده ما) اصلاً فاسد و تباهنشده و به الاغ و خرت بنگر، که جز استخوان چیز دیگری از او باقی نمانده است. ما تو را در این زمینه، آیتی از برای مردم قرار دادیم که به وجود ما دورستا خیز، پی ببرند. و

داستان عبرت انگیز تو، برایشان عبرتسی
 باشد. پس نگاه کن که ما چگونه استخوان پوسیده
 مرکبت را، پیوند می‌کنیم. و روی آن را گوشت
 قرار می‌دهیم. و دوباره به حال اول در می‌آوریم.
 عزیز ملاحظه کرد که به قدرت الهی، الاغ و چون
 اول زنده شده، آماده برای سوار شدن می‌باشد.
 وقتی که این صحنه شگفت انگیز و حیرت آمیز
 را مشاهده کرد، به قدرت بی‌پایان خدایش پی
 برد. یا شرمساری عرض کرد: خداوند! می‌دانم
 که تو برای جاده‌رشنی‌ای توانائی داری.^۹

تکته‌ای که در این داستان عجیب، قابل
 دقت است، این که خداوند با اراده خود طبیعت
 و قوانین جاوید آن را مقهور و مقلوب خود
 نموده، و اثر آن را خنثی فرموده است. چون
 روی جریان طبیعی، باید آب وانجیر در عرض
 یک هفته یا بیشتر، فاسد شده و از بین برود.
 آب تبخیر گشته، آنجیر تباه شود. اما خداوند
 قادر به مدت صد سال تمام، این آب وانجیر
 را، سالم و تروتاز و نگه داشته است.

در یک فضا و در یک محل، عزیز و الاغش متلاشی می‌شوند و به صورت استخوانی در می‌آیند. اما در همان محیط و مکان، آب و انجیر سالم و تازه، باقی می‌مانند که قرآن را جمع به آنها تعبیر لَمْ يَتَسَنَّهْ دارد. یعنی صلاغذای عزیز، که آب و انجیر بوده فاسد و تباه نشده بود، جز این نیست که خداوند، برای اظها رعظمت و قدرت خود و اثبات معاد، به طبیعت دستور فرمود که بر بدن عزیز و الاغش اثر نگذارد. و آن دورا، به صورت مرده ای، درآورد. اما بر آب و انجیر، هیچ تأثیری نداشته باشند تا حقیقت، از پشت پرده آشکار گردد. نتیجه آنکه در یک مورد قانون طبیعت به امر خداوند، غالب می‌شود و در یک مورد دیگر بنا به حکمتی به امر خداوند مغلوب می‌گردد.

دوم: درد استان حضرت ابراهیم، می‌خوانیم که برای سکون و اطمینان قلبش، در مورد قیامت از خداوند می‌خواهد تا آیتی آشکار گردد. خداوند بدو دستور می‌دهد که چهار پیرنده را سربسرد، و گوشت آنها را ممزوج کند، و اجزای آنها را روی

کوه بگذارد. بعد از آن هریک را به طرف خود بخواند، و قدرت پروردگارش را مشاهده کند که خداوند بزرزنده کردن مردگان، برای حساب قادر و توانا است.

ابراهیم این کار را به دستور خدایش انجام داد. و چهار مرغ را کشت و گوشت هریک را، به هم آمیخت، و چند قسمت کرد. و هر قسمتی را روی کوه گذاشت. خود پائین کوه ایستاد، و هر مرغی را بیه طرف خود خواند. ملاحظه نمود به قدرت حق، زنده شده به سوی او، پرواز کردند. و به صورت اول در در آمدند. ۱۰

سوم: هم چنین در داستان عبرت آمیز دیگر که نشان بزرگی از قدرت حق است، ملاحظه می کنیم که با فرمان ناقد خداوند، که " قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَيَّ اِبْرَاهِيمَ " ۱۱ آتش بر ابراهیم خلیل، سرد شده و او را در دل خود، بیه سلامت می داد. زیرا آنکه طبیعت آتش، سوزندگی است اما در این صحنه، اظهار عظمت حق و بیه خاک مالیده شدن دماغ نمرو دعوت و اتباع او،

خاصیت سوزندگی خود را به امر خدا پیش از دست
می‌دهد و به دستور رب قادر توانا، بی‌وجود ابراهیم
خلیل، که تماندهء جان نثار حق می‌باشد سرد و
سلامت می‌شود.

چهارم: در داستان عجیب و حیرت‌آور اصحاب
کهف ۱۲ می‌خوانیم که مدت ۳۰۹ سال، در غار و
کهف کوهی در شهر انکلیوس، خوابیده‌اند، و پس
از این دوران طولانی برای اثبات معاد و آشکار
شدن قدرت حق، دوباره به امر خدا و نذر شده
شدند و با آمدن یکی از آنان به نام میملیک به
بازار شهر مذکور، را از خواب سیصد و نه ساله
کشف می‌گردد. عجیب تر اینکه، طبق صریح آیات
شریفه، بدن آنان در این مدت طولانی و دراز
متلاشی نمی‌شود و به امر خدا و ندمهربان، آفتاب
از روزنه‌ای بر غار آنان می‌تابد، و عوام مل
مرموزی بدیشان را در این مدت زیر و می‌کند،
تا ترو تازه و سالم‌مانند. و آیت الهی برای
منکرین معاد و قیامت روشن گردد. ۱۳

این خداوند قادری که ما نمونه‌های کوچکی

از قدرت‌تمامی‌های او را در این نوشته مختصراً
 یا زگو کردیم، آیا نمی‌توانند عمر حجت و نماینده
 خود را، که برای پرکردن زمین به عدل و داد و
 اصلاح امور جهان و تحقق به آرمان پیامبران
 و اولیاء الهی، و استقرار حکومت واقعی اسلام،
 در پهنه زمین، برگزیده شده، طولانی‌کنند و این
 نعمت عمر زیبا در برابر حضرتش از زانی‌قرماید؟
 آن‌ها می‌گویند که باید حکومت بر مبنای قانون
 اسلام و قرآن تشکیل دهد و جور و ظلم و فساد و بی
 دینی را ریشه‌کن کند، و بشر مظلوم و مستضعف را
 نجات داده، صالحان و شایستگان را به اذن
 پروردگارش و ارث زمین سازد.
 آری، باید اذعان و اعتراف نمود که خداوند
 به سادگی می‌تواند عمر طولانی و بی‌زیادیه ولی
 عصر و حجت و آخرین ذخیره خود عطا کند و او را -
 تا روز درخشان، و تا صبح توراتی و تا بناک ظهور
 و قیام در کنف حمایت خود سالم و با نشاط و جوان
 نگه دارد.

پا ورقی

- ۱. سورهٔ یس آیه ۸۲ .
- ۲. سورهٔ نساء آیه ۱۵۸ .
- ۳. سورهٔ کهف آیه ۴۵ .
- ۴. سورهٔ فرقان آیه ۵۴ .
- ۵. سورهٔ مریم آیات ۲۹ تا ۳۱ یعنی " هر آینه من بندهٔ خدا هستم به من کتاب پیا مبری عطا کرده پیا مبرم قرا ردا دو مرا با برکت گردانید هر جا که هستم و به من سفا رش کرد تا زمانی که زنده هستم نماز بگذارم و زکوة بدهم " .
- ۶. اکثر مفسرین اسلامی نوشته اند که حضرت عیسی (ع) این سخنان را در روز تولدش به قدرت خدا فرموده است . (مجمع البیان ج ۵ و ۶ صفحه ۵۱۲) .
- ۷. سورهٔ مریم آیه ۱۲ .
- ۸. مشکلات مذهبی روز صفحه ۵۵ نقل از جهان و انیشتاین صفحه ۱۱ چاپ ۱۳۴۸ شمسی .

۵۹. أَوَكَا لَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ
 أَنِّي يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ
 ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ
 قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ
 وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً
 لِلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا
 لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ. سوره بقره آیه ۲۵۸ .

۱۰. وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى
 قَالَ أَوْلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ
 فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ
 جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ
 اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ. سوره بقره آیه ۲۶۰ .

۱۱. یعنی به آتش گفتیم برا ابراهیم سرد باش و او
 را به سلامت نگاه دار - سوره انبیاء آیه ۶۹ .

۱۲. سوره کهف آیات ۹ تا ۲۵ .

۱۳. برای اطلاع بیشتر در مورد این چهار داستان
 به کتابهای قصص قرآن و تفسیر مراجعه فرمائید .

طول عمر از نظر عقل

عقل حکم می‌کند که آدمی می‌تواند عمر طولانی کرده، سال‌هایی دراز از عمر بر خود ارشود، و از نظر عقل هیچ‌گونه استیعادی برای طول عمر، نیست بلکه باید گفت عمر طولانی، از دیدگاه خرد ممکن و میسر است. و تا حال کسی منکر طول عمر از نظر عقل نشده، و صحیح نیست که یگوئیم انسان حتما باید ۷۰ یا ۸۰ یا ۶۰ سال عمر کند نه بیشتر. بلکه باید دانست طویل العمر بودن از حیث قوای طبیعی و عقلی قابل قبول بوده، ممکن و میسر می‌باشد.

عقل می‌گوید رعایت دستورات حفظ الصحه و بهداشت، باعث طول عمر انسان شده، به عکس مخالفت با قوای طبیعی و بهداشتی موجب

کوتاه شدن عمر و کمی زندگی است .

فیلسوف بزرگ اسلامی شیخ الرئیس یوعلی
سینا می گوید : **كُلَّمَا قَرَعَ سَمْعَكَ مِنَ الْغُرَاثِيبِ
وَلَمْ يَقُمْ دَلِيلٌ عَلَيَّ امْتِنَا عَلَيْهِ فَذَرَهُ فِي بُقْعَةِ الْإِمْكَانِ**
یعنی : آنچه از چیزهای شگفت و عجیب می شنوی
تا زمانی که دلیل بر امتناع ورود آن نیافتی
آن را ممکن دانسته ، باور کن .

بهبتر است بدانیم کلیه امور عالم از سه
حالت بیرون نیست ^۲ :

۱- امور محال : یعنی آن دسته از اموری که
انجام و ایجاد آن ناممکن بوده هستیش محال
است . مانند آنکه بگوئیم الان هم روز است هم
شب . یا بگوئیم ، ما اکنون هم هستیم و هم نیستیم
یا در یک محل و در یک لحظه هم روشنایی است و
هم تاریکی .

۲- امور طبیعی : آن اموری است که به
وجود آمدنش طبیعی و عادی و ممکن است ، که به
بها امور ممکنه معروفند . مانند به وجود آمدن
فرزند از پدر و مادر ، میوه دادن یک درخت ،

و پیدایش جوجه از تخم پرندگان و غیره. که در طبیعت و عالم موجود، از این گونه امور زیاد مشاهده می‌کنیم.

۳- امور غیر طبیعی و غیر عادی: اموری است که تحقق و به وجود آمدن آن ممکن و میسر است اما چون غیر عادی و غیر طبیعی است، قبول کردن آن قدری بعید به نظر می‌رسد. مانند شفا یافتن بیماران توسط دعا و نیایش^۳. و عافیت پیدا کردن کور مادرزاد به دعا پیغمبر. و ازدها شدن عصای چوبی. و طول عمر افراد طولی العمر و اموردیگر از این قبیل.

دانشمند معروف دکتر کارل، در این مورد می‌نویسد:

موارد زیادی از مشاهدات مادر باره کیفیت معجزه، و درمان‌های غیر طبیعی جمع‌آوری شده است. اطلاعات کنونی مادر باره تأثیر فوری نیایش در شفای امراض روی شرح حال بیماران که از امراض گوناگون، چون سل استخوانی

وصفاقی دمل، زخمهای چرکین، سسل پوستی، سرطان و غیره درمان یاقتهاند متکی است... اغلب درد شدیدی احساس و سپس شفای کامل فرامی‌رسد. بعد از چندثانیه و یا چنددقیقه و یا حداکثر چند ساعت زخم‌ها جوش می‌خورد و علائم بیماری از بین می‌رود و اشتهای مریض بساز می‌گردد. ۴.

همچنین مرحوم آیه الله صدر در کتاب المهدی از قول پزشکی نقل می‌فرماید که:

چه بسا می‌شود مرا یا لای سر مریض می‌برند و من به حسب قواعده طبی او را نزدیک مرگ می‌بینم، بلکه احتمال زنده بودن او یک درصد است. من از نزد او خارج می‌شوم و اذیات او ما یوس می‌گردد موقتی که برای دومین بار بعد از چند ساعت یا چند روز زده او می‌روم او را صحیح می‌بینم و احتمال مردن او یک درصد است. ۵.

معجزات انبیا برای اثبات حقانیت از همین قبیل امور می باشد. شفا دادن کور مادر زادت توسط حضرت مسیح، ازدها کردن عصا توسط حضرت موسی، و انشقا قوشکا فتن ماه در آسمان جهت حقانیت حضرت محمد که همه به امر و اذن پروردگار توانا انجام یافت، از امور غیر عادی و غیر طبیعی است.

پس از نظر عقل و منطق هیچ دلیلی نیست برای اینکه انسان با یک عمر کوتاه داشته باشد و از عمر طولانی نتواند بهره مند شود، زیرا ملاحظه می کنیم که مثلاً یکی در سن ۲۰ سالگی می میرد و دیگری در ۴۰ سالگی، و سومی در ۸۰ سالگی، و چهارمی در ۷۰ سالگی و پنجمی در ۹۰ سالگی. لذا از این اختلاف عمر و تفاوت در سن می فهمیم که مسئله عمر حد و مرز معینی ندارد و همه افراد در یک سن و سال معینی نمی میرند بیه عبارت دیگر نمی شود برای عمر بشر حد و مرز معینی، مقرر داشت چون اگر حد و مرز معلومی داشت، همه می با یستی در یک سن و سال معلوم و مخصوصی بمیرند، و

حال آنکه این طور نیست، و بیشتر اوقات اتفاق می افتد که از علت مردن افراد می پرسیم، اما از علت زنده ماندن پرسش نمی نماییم، و این دلیل است که آدمی می تواند عمر طولانی کند، و عمر بزرگ مرز مشخصی ندارد، از این موضوع در می یابیم که می شود عمر افراد را طولانی نمود، به عبارت بهتر استعدادهای طولانی شدن عمر را در انسانها به وجود آورد، تا همه از عمر بیشتر بهره مند گردند.

چون عالمی که در انسان صدساله وجود دارد، و یا عت می شود که او این قدر عمر کند در فرد ۲۰ ساله یعنی کسی که در ۲۰ سالگی مرده هم وجود دارد، حال این عامل یا اراده خداست (مسلم همین است) یا رعایت قوانین بهداشت و حفظ الصحه و یا علت دیگر علی ای حال، این عامل اگر در شخصی که بیست سال عمر کرده و مرده تقویت گردد، و مانند شخصی که صدسال عمر کرده و مرده، رعایت قوانین بهداشت یا عواملی را که باعث طول عمر او شده، بنماید، قطعاً به

صد سالگی خواهد رسید. به نظر دانشمندان همان
 طور که عامل سرعت، تقویت شده و امروزه جیت
 و هواپیماهای سریع السیر اختراع گشته، و جای
 اسب و الاغ و شتر را گرفته، همین طور می توان
 عامل عمر را تقویت نمود و در یک فردی که ۸۰
 سال عمر کرده، این عامل را آن چنان تقویت
 کرد، که دهه‌ها برآزیا بیشتر عمر کند، و در سن ۸۰۰
 سالگی بمیرد. ۶

پا ورقی

- ۰۱ مقدمه الهیات شفا .
- ۰۲ با استفاده از کتاب مشکلات مذهبی روز صفحه ۲۴
- ۰۳ دعا عامل رکودیا پیشرفت صفحه ۲۰۵ و ۲۰۶
نقل از کتاب دعا بزرگترین نیروی جهان تالیف
دکتر لاماج .
- ۰۴ مشکلات مذهبی روز صفحه ۲۵ و ۲۶ نقل از کتاب
انسان موجودنا شناخته صفحه ۱۴۲ .
- ۰۵ ترجمه المهدی صفحه ۱۷۴ .
- ۰۶ اقتباس از مشکلات مذهبی روز صفحه ۲۹ .

طول عمر از نظر علوم روز

یادگفت که از نظر علوم امروز، به خصوص زیست‌شناسی و پزشکی طول عمر یک مسئله بسیار ساده و پیش‌پاافتاده است، زیرا دانشمندان با آزمایش‌ها و تجربه‌های فراوان خود دریافته‌اند که بشر می‌خواهد عمر طولانی بنماید، و پیری را که مرضی بیش نیست، از بین برداشته برای همیشه زنده باشد.

قبل از اینکه به نظرات دانشمندان بزرگ در این زمینه پی‌بیریم به مطالب زیر توجه می‌نمائیم:

۱- اطباء معتقدند که اگر آدمی قوا نیسن بهداشت را به حد کمال رعایت نماید، و از چیزهای مضر و زیان‌بخش به بدن و اعضاء و اعصاب آن،

پرهیز نماید، و آنچه را که باعث تقویت جسم و جان اوست، به خوبی مورد نظر قرار دهد، قطعاً عمر طولانی خواهد کرد، به نظریزشکان متخصص اگر مزاج‌های چهارگانه در حد اعتدال باشد و دستخوش اختلال و ناراحتی قرار نگیرد و بشر با رعایت قوانین بهداشتی این چهار مزاج را به حال اعتدال نگه داشته باشد، از عمر طولانی بر خوردار خواهد گشت.

۲- کمی عمر به نظریزشکان با تجربه و حاد ذق در اثر رعایت نکردن قوانین طب، و مساعده نبودن محیط و قاسد بودن هوای مورد استنشاق و تغذیه نامناسب می‌باشد، بشر امروز با استفاده از غذاهای زیان‌بخش و استنشاق از هوای کثیف و آلوده در شهرهای بزرگ صنعتی، و زندگی در محیط نامساعد، به جسم و جان خود زیان وارد نموده قطعاً عمر خود را کم و کوتاه می‌کند.

یک محیط کثیف و غذای مسموم و هوای ناسالمطیوع، اثرات قراوانی در جسم و سلول‌های آن گذاشته و آدمی را قیل از پیری، پیر می‌کند.^۱

پروفسور بریر، استاد دانشکده پزشکی پاریس
می‌گوید :

یک غذای مناسب با احتیاج ارگانیک
عامل عمده طول عمر و جوانی بشمار
می‌رود .^۲

۳- گرفتاری‌ها و ناملایمات و مصائب زندگی
یکی از عوامل مهم کم‌عمری است. هرچه ناملایمات
روحی بیشتر گردد، آدمی به سن پیری و کهنه‌ست
نزدیک‌تر می‌شود و آنکه در زندگی، همیشه خوشحال
و خندان باشد و کمتر ناملایمات روانی را بچشد
از عمر بیشتری بهره‌مند خواهد شد.

دکتر گو فلاندر پزشک معروف روسی در کتاب
معروف خود " هنر طولانی کردن عمر " کار
کردن و تغذیه صحیح را در درازی عمر مؤثر
می‌داند. او به عوامل احساساتی و هیجانی
نیز اهمیت زیادی قائل بود. خنده را به میزان
زیاد دعا می‌کند به سلامت حساب آورده، می‌گفت که
خنده ضمن تهییج جسم و روح، باعث تنظیم و بهبود
دستگاه گوارش شده، و به گردش خون کمک می‌کند

ضمنا او معتقد بود که غم و اندوه، ترس و وحشت،
 ناامیدی، چشم‌تنگی و خشم و عصبانیت همهء اینها
 عمر انسان را کوتاه می‌سازد.^۳

۴- یک واقعهء دلخراش و یک مصیبت جانگداز
 و یک ساحتعهء غیر مترقبه و ناگهانی در روح و جسم
 آدمی اثر فراوان گذاشته، و انسان را از شادابی
 و طراوت می‌اندازد. لذا کسانی که دارای عمر
 طولانی می‌باشند، در زندگی خود کمتر دستخوش
 ناامیلمات روانی شده، بیشتر خوشحال و خندان
 بوده‌اند.

به قول پیروفسور آشف‌پا تولوژیست بزرگ
 آلمانی:

بشرا مروزی نمی‌میرد بلکه او خود را
 می‌کشد.^۴

یا به قول پزشک و نابغهء معروف کریستف
 ویلهم هوفلاند:

فقط عدم اطلاع ما از قوانین زندگی است
 که ما نمی‌توانیم به سن و سال طبیعی
 خود برسیم.^۵

انسان امروزی در اثر گرفتاری‌ها و تنگ‌ملایمات فراوان و بی‌حصر و حد زندگی، خود را تدریجاً می‌کشد و عمر زیادی نمی‌نماید. و در اثر عدم اطلاع از قوانین بهداشت، و بی‌ارعایت نکردن آن، از عمر طولانی برخوردار نمی‌گردد.

شارل داروین طبیعی‌دان معروف انگلیسی می‌گوید:

اگر بشر راه و رسم اداره کردن طبیعت خود را می‌دانست یا یستی بین صد و هشتاد تا دویست سال عمر کند.

۵ - به نظر دانشمندان محقق اگر انسان قوانین بهداشت را کاملاً رعایت کند، و از بعضی از غذاهای مضر اجتناب نماید، از عمر طولانی برخوردار می‌شود. مثلاً در کتاب اسرار طول عمر که یک پزشک متخصص را جمع به جوان مانند از نظرات دانشمندان خارج جمع آوری کرده، از دو پیر مرد ۱۰۴ ساله و ۹۸ ساله سؤال می‌کنند که علت عمر زیاد شما چیست؟ یکی از آنها می‌گوید:

سعادت آن کسی دارد که اول وقت صبح

بیدار است .

دیگری که خواست و ارادهء خداوندقا در را
در سن زیادش موثر می داد تست گفت :

من هرگز به مال و ثروت کسی با دیدهء
حسادت نگاه نکرده و حسرت بیجانخوره ام
شاید علت طول عمر من در صفای قلب و
خوش بیتی من باشد .

هرگز این نکته را فراموش نکنید که بیدار
شدن در ساعت اول روز مقوی و محرک و جوان
کننده می باشد .^۷

پس معلوم شد که کمی عمر ، و بر خوردار نبودن
از عمر طولانی در اثر عدم رعایت قوانین بهداشت
و استفاده از هوای کثیف و هوای ناسالم و
زندگی در محیط نامساعد و داشتن گرفتاری ها
و ناملایمات روحی و روانی و چیزهایی دیگر است ،
که اگر این عوامل کم عمری از بین برود بیه
اعتقاد پزشکان ، انسان می تواند سالیان دراز
عمر نماید ، و همیشه شاداب و جوان باشد .

به اعتقاد ما شیعیان ، حضرت صاحب الامر (ع)

آخرین حجت پروردگار توانا ارواحنا فداه ،
 تمام امکاناتی که در جهت طول عمر لازم است ،
 به قدرت و لطف خداوند قادر ، در اختیار دارد .
 و به علم امامت به همه آنها واقف است . و می
 تواند خود را در کمال اعتدال نگاه داشته ، از غذای
 مطبوع و کمال سلامت استفاده کرده ، و یا از غذای
 مخصوص که در طول عمر تاثیر فراوان دارد ،
 تغذیه فرماید .

آخرین امام شیعه ، حضرت بقیة اللہ علیہ
 السلام ، در کنف حمایت خدای خود ، بسر می برد .
 و یک انسان کامل و نیرومند و قوی است .^۸ او
 به خوبی می داند چه غذاها برای جسم مبارکش
 زیان دارد ، و عمر او را کوتاه می کند و یا عیث
 می شود که دستخوش ناملایمات جسمی گردد ، لذا
 از آن پرهیز می نماید . مهمتر آنکه اراده نیرومند
 الهی وجود مقدس او را از حوادث و گزندها حفظ
 می فرماید ، و تحت عنایت خویش نگاه می دارد .
 تا روزیکه به وسیله او زمین را به عدل و داد پر
 کند و فساد و تباهی را ریشه کن سازد .

پا ورقی

۱. اقتباس از ترجمه المهدی صفحه ۱۷۱ و ۱۷۲ و ۱۷۳ و اسرار طول عمر صفحه ۱۲۲ و ۱۲۳ .
۲. از کتاب اسرار طول عمر و راهنمای علمی برای جوانان مانند تالیف دکتر مرتضی قرزانی صفحه ۸۵ .
۳. همین مدرک صفحه ۱۵ .
- ۴ و ۵ و ۶. از کتاب اسرار طول عمر در صفحه ۳۱ .
۷. همین مدرک صفحه ۳۹ و ۴۰ و ۱۸۹ .
۸. در مورد نیروی فوق العاده امام عصر علیه السلام روایات زیادی وارد شده که از باب نمونه یک روایت در مقدمه همین نوشته ذکر شده که خداوند تمام معجزات و قدرتهای انبیاء را به دست امام مهدی ظاهر می‌کند و هم چنین برای اطلاع بیشتر به نوشته مصحح حقیقی صفحات ۲۵ تا ۲۹ مراجعه فرمائید .

نظرات دانشمندان درباره طول عمر

۱ - دکترها و زرا آلمانی می‌نویسد :
امروز علم پزشکی به کمک علم تغذیه
حدود عمر را از سر راه برداشته و ما
امروز برخلاف اجداد و پدران خود
می‌توانیم امیدوار باشیم که می‌توانیم
عمر طولانی کنیم. طبق یک اصل علمی،
ثابت شده است که هر موجود زنده‌ای
می‌تواند هفت تا چهارده برابر سنی که
به دوره بلوغ می‌رسد عمر کند ...
دانشمندان بسیاری با تجربه علمی
ثابت کرده‌اند که به خوبی و آسانی می‌توان
عمر را طولانی کرد. و خلاصه من عقیده دارم
که پیری ابتداء از کیفیت تغذیه شروع

می‌شود. دانشمندان می‌گویند که در سراسر جهان،
 دربارهٔ موضوع طول عمر انسان‌ها مطالعه
 و تجربه می‌کنند، هزاران دلیل محکم
 بر اثبات این ادعا اقامه نموده‌اند.
 و نتیجه گرفته‌اند که سرچشمهٔ جوانی به
 یک تغذیه خوب و بایک غذای کامل
 بستگی دارد.^۱

۲ - مجلهٔ الهلال، (یک مجلهٔ معتبر و مشهور
 مصری است) در جزء پنجم از قلم یک دکتر انگلیسی
 می‌نویسد:

برخی از دانشمندان توانسته‌اند عمر
 حشره میوه‌ها را به نهد بر افزایش
 دهند. بدین وسیله که او را از سم و مواد
 مودیه حفظ کرده، وضع مناسبی برای
 ادامهٔ زندگی او فراهم آورند. روی این
 قیاس اگر عمر طبیعی انسان را مثلاً ۸۰
 سال در نظر بگیریم، امکان افزایش
 عمر آدمی به ۷۲۰۰۰ سال می‌رسد.^۲

۳ - مجلهٔ نامهٔ آستان قدس در شمارهٔ سوم

نوشت : فاضل محترم آقای محتبی مینوی ، در کتاب ۱۵ گفتار می نویسد که نویسنده بزرگ جرج برناردشا و ، زمانیکه ۶۵ ساله بود ، کتابی نوشت و منتشر کرد در تحت عنوان برگردیم به " متوشلخ " . متوشلخ در میان اروپائیان مثال برای طول عمر است تا آنجا که می نویسد : پسر ناردرشا و می گوید : و ای زمن آلمانی گفته است : مرگ لازمه قوائین طبیعی نیست ^۳ . و در عالم طبیعت ، از عمر اید گرفته تا عمر یک لحظه ای ، همه نوعش هست . آنچه طبیعی و فطری است عمر جاودانی و ابدی است . بنا بر این افسانه ^۴ عمر ۹۶۹ ساله متوشلخ ، نه مردود عقل است و نه مردود علم . در همین دوره خودمان میزان طول عمر با لارفته است و دلیلی ندارد که بعد از این هم بالاتر رود و یک روز یا یک دهه بزرگه عمر ۹۰۰ ساله برسد ^۴ .

۴ - چند سال پیش نیز این خیر در دنیا انتشار یافت که یکی از دانشمندان فرانسه ، طی مطالعات خود در باره زنبور عسل به این

نتیجه رسیده که مشاهدات نشان می‌دهد که عمر ملکه^۴ کندو، به مراتب از افرادی زنبورها بیشتر است. و این مطلب مربوط به تغذیه^۴ ملکه از عسل خاصی است که کارگران کندو، برای او تهیه می‌کنند. و این (عسل شاهانه) نصیب دیگران نمی‌شود.

دانشمندان مزبور از مطالعات خود نتیجه گرفته بودند که اگر بتوان، آن عسل مخصوص را به مقدار کافی در اختیار بشر گذاشت، سالیان زیادی بر عمر او افزوده خواهد شد. و یک عمر طولانی و غیر عادی پیدا می‌کند.^۵

۵ - پروفیسور ایتینگر معتقد است که بشر قرن آینده می‌تواند هزار سال عمر کند چنانکه می‌گوید:

به نظر من با پیشرفت تکنیک‌ها و کاری که ما آغاز کرده‌ایم (منجمد ساختن بدن انسان) بشر قرن آینده لا اقل خواهد شد توانست هزاران سال عمر کند.^۶

۶ - مرز منطقی زندگی به نظر دانشمندان

تفاوت دارد. پاولوف، مرز طبیعی حیات انسان را ۱۵۰ سال می‌داندست. مچنیکوف، آن را ۱۵۰ سال قلمداد می‌کرد. پزشک ودانشمند مشهور آلمانی موسوم به گوفلاند، معتقد بود که مدت عادی زندگی بشر، ۳۰۰ سال است. فیزیولوژیست مشهور قرن نوزدهم، فلوگر، آن را تا ۶۰۰ سال و دو جریبکن انگلیسی، تا ۱۰۰۰ سال قلمداد کرده‌اند.

در اتحاد شوروی تعداد افرادی که دومین قرن زندگی خود را می‌گذرانند تقریباً ۳۰۰۰۰ نفرند.^۷

۷ - مجله الهلال شماره ۹۶ صفحه ۷۱۸ تحت عنوان *الإنسان سيعيش قريباً ألوفاً من السنين* یعنی انسان به زودی هزاران سال عمر خواهد کرد، مطلبی مهم نوشته که ترجمه آن ذکر می‌شود: دکتر جرج کلیبئر که یکی از استادان دانشگاه "هال" در آلمان استیک گیاه که آن را در زبان لاتین "ساپرو لینامکستا" می‌نامند... که بیش از دو هفته

عمر نمی‌کند، مورد آزمایش قرار داد .
 و آن را در شرایط خاصی تربیت کرد، تا
 بالاخره عمر این گیاه را که دو هفته بیش
 نبود، به شش سال رسانید. این آزمایش
 مانند آن است که، ما عمر انسانی را،
 از وضع کنونی، به ده هزار و نهصد
 و بیست سال برسانیم.^۸

۸ - در یک مجله مشهور مصری، به نام

المقتطف شماره ۳۶ سال ۵۹ آمده است که :

علمایی که علمشان مورد وثوق و اطمینان
 است می‌گویند، کلیه بافت‌های جسم
 حیوان به قدری قابل بقا است که
 نهایت ندارد. و ممکن است انسان به
 شرط اینکه عوارضی رشتهٔ عمر او را قطع
 نکند، هزارها سال زنده بماند. این
 نظر صرف گمان نیست، بلکه نتیجه
 علمی است که به امتحان تایید شده
 است.^۹

۹ - روش علمی جدید به نام " کریونیک "

برای طولانی کردن عمر انسان، اختراع شده، که دانشمندان متخصص تحت برنامه و تکنیک‌های علمی نوین، می‌توانند عمر انسان را زیاد کنند. و با منجمد کردن بدن و سرما زدگی مخصوص به بشر عمر طولانی ببخشند. این روش امروزه در اروپا معمول و مرسوم شده و مجله علمی دانشمند، در یک شماره خود آن را مشروحاً ذکر کرده است ۱۰.

۱۰ - به نظر بعضی از دانشمندان دنیا، مرگ و موت یک نوع بیماری محسوب می‌شود. و هر چه زودتر با پداین بیماری را از بین برد. چنانچه مجله علمی دانشمندان نوشت :

بلکه مرگ فقط یک حادثه رنج دهنده و دردآور و روزشت است... حتی مرگ را می‌شود یک بیماری دانست و حتمالزومی ندارد که این بیماری کشته باشد. و از قول پروفیسور ایتینگر نقل می‌کند که می‌گوید :

برای مدت ۶۰۰۰ سال بشر آموخته‌است

که باید حقیقت غیر قابل انکار و مسئله فنا تا پذیری مرگ را بپذیرد... اکنون پس از طی قرن های متمادی کسی با نظریات خود اظها رمی دارد که نیا زی به مرگ و نابودی نیست. و علیرغم پیشرفت های علم و تکنولوژی انسان، در طول زندگی خویش شاهد مکاناتی خواهد بود که به مدد آنها مرگ از صحنهء حیات وی هم چون بیماری های آبله و طاعون و غیره، رخت خواهد بست. و با زهم عده ای این مسئله را با ورنکردنی و غیر قابل درک میدانند. و آن را تا حدی غیر اخلاقی تلقی میکنند. نسل جوان روزی به این واقعیت بر می خورد که باید مسئله فنا تا پذیری بشر، و جاودانسی بودن را همان طور که مردم امروزه سفر فضا ئی را پذیرفته بپذیرد^{۱۱}.

قابل تذکر است که مسئله مرگ و موت از خوا میس طبیعت و جهان هستی است، که از آن

گریز و گزیری نیست. و از نظر معتقدات مذهبی
 صد در صد حتمی الوقوع می‌باشد. و تمام موجودات
 طبق فرموده خدای بزرگ در قرآن مجید، خواهند
 مرد، و شربت مرگ را خواهند چشید، چنانچه
 می‌فرماید:

هر کجا باشید و لودر میان برج‌ها و قلعه
 های محکم و آهنین، مرگ شما را می‌گیرد
 و به سراغ شما می‌آید.^{۱۲}

و یا ز می‌فرماید:

هر موجودی که روی زمین زندگی می‌کند
 فنا پذیر است. فقط ذات خداوند جاوید
 و باقی است.^{۱۳}

و یا:

هر نفسی چشیده^{۱۴} مرگ است.

بدیهی است که نظرات دانشمندان مبتنی بر
 اینکه مرگ یک بیماری است، و بشر در آینده
 نخواهد مرد غلط و مردود می‌باشد. و نقل آن فقط
 به این خاطر بوده است، که ثابت شود طول عمر
 از نظر علم روز و دانشمندان معاصر ممکن و میسر

است، تا جایی که گفته اند روزی فرامی‌رسد که بشر برای همیشه زندگی خواهد کرد.

۱۱ - در سال ۱۹۵۶ در کنگره جهانی ستاره شناسی و علوم فضا ئی، گفته شد که در آینده با تکمیل موتورهای فوتوتونی، سرعت موشک‌ها به سرعت سیر نور، نزدیک شده، و در نتیجه زمان و فعل و انفعالات سلولی و عضلانی بدن نسبت به زمین کندتر شده، و بر مبنای برآوردی که در روی زمین می‌شود، عمر فضا نوردان خیلی طولانی خواهد شد. حتی اگر سرعت موشک نزدیک به سرعت توریا شد و از لحاظ مقایسه با زمان کره زمین میلیون‌ها سال هم طول بکشد، فضا نورد بیشتر از چند سال، پیر نخواهد شد.

نتیجه آنکه وسایلی می‌توان داشت، که در گوشه‌ای از این فضا بود، و میلیون‌ها سال عمر تا چه رسد به هزار سال ۱۵.

پاورقی

۱. مشکلات مذهبی روز صفحه ۳۴ و ۳۵ و ۵۰ نقل
از کتاب گذرنامه برای یک زندگی نوین صفحه ۱۴ و
۱۸ و ۲۱ .
۲. دولت مهدی تالیف دکتر صادق صفحہ ۲۵ و
۲۶ .
۳. به اعتقاد ما مرگ حتمی است قرآن شریف
می فرماید : هر نفسی چشیده مرگ است سوره آل عمران
آیه ۱۸۵ .
۴. ترجمه جلد ۱۳ بحار صفحه ۶ صد و چهل و پنج (مقدمه) .
۵. همین مدرک مقدمه صفحه ۶ صد و چهل و هفت و
صد و چهل و هشت .
۶. مجله دانشمند فروردین ماه ۱۳۴۸ شمسی .
۷. مجله دانشمند آبان ماه ۱۳۴۷ شمسی صفحه ۶
۴۳ و ۴۴ .
۸. مشکلات مذهبی روز صفحه ۳۷ .

- ٩٠ ترجمه المهدی صفحه ١٧٧ .
- ١٠ شماره بهمن ماه ١٣٤٧ شمسی .
- ١١ شماره بهمن ماه ١٣٤٧ شمسی .
- ١٢ سوره تساء آیه ٧٨ " اَیْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي رُوحٍ مُّشِيدَةٍ " .
- ١٣ الرحمن آیه ٢٦ و ٢٧ " كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ " .
- ١٤ سوره آل عمران آیه ١٨٥ " كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ " .
- ١٥ اولین دانشگاه و آخرین پیا میرجلد ٢ صفحه ٢٢٩ .

مسئله پیری

تا ایتجا با توجه به آیات قرآن کریم، و داستان های جالبش، و روایات ائمه اطهار، و نظرات دانشمندان معاصر، معلوم شد که طول عمر امری ساده و ممکن است. و انسان می تواند با رعایت قوانین بهداشت و غیره که قبلا بیان شد، در روی زمین عمر دراز و طولانی داشته باشد. و از این موهبت الهی برخوردار گردد. خصوصا امام عصر ارواحنا فداه، که حجت پروردگار متعال می باشد، بهتر و بیشتر از دیگر انسان ها می تواند از این نعمت، برای حکمت عالییه و هدف مقدس بهره مند شود.

حال ضروری است که بدانیم، گذشت روزگار بر وجود مقدس حضرت ولی عصر، اثر نگذاشته و او

را فرسوده و ناتوان ننموده، و زیادی عمرو طولانی شدن آن، موجب پیری و از تیر و افتادن آن بزرگوار، نخواهد بود. بلکه نیز بر عکس حضرت صورتی جوان، و چهره‌ای درخشان و قامتی بسا با نشاط و تیر و منددار د، چه بهتر که برای تایید این سخن به چند روایت معتبر، توجه نمائیم:

۱- اما مرضا علیه السلام در باره آن حضرت می‌فرماید:

عَلَامَتُهُ أَنْ يَكُونَ شَيْخًا لِسِنِّ شَابِّ الْمُنْظَرِ
 حَتَّى أَنْ النَّاطِرَ إِلَيْهِ لِيَحْسِبَهُ ابْنَ أَرْبَعِينَ
 سَنَةً أَوْ دُونَهَا وَإِنْ مِنْ عَلَامَاتِهِ أَنْ لَا يَهْرَمَ
 بِمُرُورِ الْأَيَّامِ وَاللَّيَالِي حَتَّى يَأْتِيَهُ أَجَلُهُ . ۱

یعنی: یک نشانه آن است که سنی زیاد و دراز، اما صورت و رخساری جوان دارد. تا جائی که بپندارند می‌پندارند که او چهل ساله یا کمتر است. و نشانه‌های دیگرش این که با گذشت روزگار، پیر و فرسوده نمی‌شود تا مرگش فرا رسد.

۲- دانشمند معروف تسنن محمد بن یوسف

گنجی شافعی در کتاب خود از امام مجتبی علیه السلام نقل می کند که راجع به امام زمان علیه السلام فرمود :

لَوْ قَامَ الْمَهْدِيُّ لَانْكُرَهُ النَّاسُ لِأَنَّهُ يَرْجِعُ
إِلَيْهِمْ شَابًا وَهُمْ يَحْسِبُونَهُ شَيْخًا كَبِيرًا ٢

یعنی : هرگاه مهدی قیام کند مردم انکارش می کنند چون خیال می کردند پیر مرد فرتوت و قد خمیده است ، در حالی که او را جوان و شاداب می بینند .

۳- از امام صادق علیه السلام نقل شده که

فرمود :

لَوْ قَدُّ قَامَ الْقَائِمُ لَانْكُرَهُ النَّاسُ لِأَنَّهُ
يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ شَابًا مُوَفَّقًا ٣

یعنی : هرگاه قائم قیام کند مردم انکارش می نمایند چون به صورت جوان پیروز مند به سوی شان بر می گردد .

۴- عالم بزرگوار شیعه مرحوم شیخ طوسی در

کتاب غیبت خود نقل می کند :

إِنَّ فِي صَاحِبِ الزَّمَانِ شَبَّاهًا مِنْ يُونُسَ :

رُجُوعُهُ مِنْ غَيْبَتِهِ بِشَرِّ الشَّبَابِ ۴

یعنی: صاحب الزمان شبا هت و علامتی
 از یوتس دا رد که به صورت اول جوانی و
 عتفوان شبا ب به سوی مردم بازمی گردد.
 (وقتی که قیام می فرماید جوان شاداب
 و نیرومندی باشد.)

این چند روایت کا ملا دلالت دا رد که نه تنها
 عمر طولانی^۵ و سن زیاد موجب پیری و ناتوانی
 آن حضرت نیست، بلکه به قدرت و لطف پروردگار
 توانا، رخساری جوان و پیکری نیرومند و
 چهره ای با نشاط دارد، و گذشت روزگاران و مرور
 ایام و دهر بر وجود مقدسش اثر نخواهد کرد.

پا ورقی

۱. منتخب الاثر صفحہ ۲۸۴.
۲. منتخب الاثر صفحہ ۲۸۵.
۳. غیبت نعمانی چاپ مکتبۃ الصدوق صفحہ ۲۱۱
و ۱۸۸ و ۱۸۹.
۴. منتخب الاثر صفحہ ۲۸۵.
۵. تاریخ این نوشته ۱۱۴۳ سال از سن شریفش
می‌گذرد.

پیری از نظر علم و دانشمندان

پزشکان حاذق، و دانشمندان متبحر، و متخصص دنیا، پیری را نوعی بیماری می‌دانند، و معتقدند که در اثر رعایت قوانین بهداشت، انسان همیشه جوان خواهد ماند. و یا لا اقل دیرتر پیر و فرسوده شده، بیماری پیری کمتر به سراغ او خواهد آمد. به نظر این دانشمندان، پیری غیر از فرسودگی سلول‌های بدن نیست، و اگر بتوان با دارو یا وسایل دیگر، جلوی فرسودگی سلول‌ها را گرفته، آنها را شاداب و با نشاط و سالم نگه داشت، پیری تیز از بین خواهد رفت. در اینجا به بعضی از این نظرات اشاره می‌شود، تا خوانندگان گرامی توجه فرمایند که علم و دانش جدید هم طولانی شدن عمر را برای

انسان ممکن می‌داند، وهم معتقد است که در اثر قوالتین حفظ الصحه و بهداشت، و رعایت عواملی دیگر، انسان می‌تواند با داشتن عمر طولانی، شاداب و با نشاط بماند و پیر و فرسوده نگردد :

۱- در مجله دانشمند شماره ۶ بهمن ماه ۱۳۴۷ نوشته شده که :

پیری را به طور کلی می‌توان یک بیماری دانست زیرا همانگونه که بیولوژیست و برنده جایزه نوبل یوشا لدربرگ، گفته است : " بیماری کمبودی نسبت به میزان تمایل است ". و بیماری پیری به طور قطع قابل جلوگیری و حتی قابل علاج خواهد شد... تا روزی که بشر مرگ غلبه کند و با عمر طولانی و بسیار طولانی به دست آورد .

۲- همین مجله در شماره آبان ۱۳۴۷ نوشت

که :

مچنیکوف، دانشمند روسی، دلیل پیری و مرگ زودرس را مسمومیت یا خسته‌ها و

بافت های بدن، از سموم ترشح شده توسط
باکتری های روده تصور می کند .

توضیح آنکه اگر یاخته ها و بافت های بدن
را از مسمومیت ، مصون بداریم ، انسان هرگز
پیر نخواهد شد ، بلکه دائماً با نشاط و نیرومند
می باشد .

۳- طنطاوی مفسر معروف اهل تسنن ، در جزء
هفده تفسیر خود ، در ذیل آیه شریفه **وَمَنْ نُعْمِرْهُ**
نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ گوید :

به احتمال و امکان نزدیک بشر خواهد
توانست عمر خود را بسیار طولانی کرده ،
وقوای فرسوده ، پیری را به قوه جوانی
عودت دهد استا ددکتر فور دکه شهرت
جهانی دارد . . . به این نظر تصریح کرده
و گفته تا کنون ، حدود شصت تجربه در مورد
افزایش عمر حیوانات شده ، و ثما می
آنها به نتیجه مثبت رسیده و صریحاً
می گوئیم که قبل از پایان قرن بیستم
بشر خواهد توانست موضوع پیری را از

میان ببرد. ویا آن را برای مدت
زیادی تا خیر اندازد.^۲

۴- دکتر ام شرم می‌گوید :

من خود ژله‌روایال^۳ را پیش افراد پیر
و از کار افتاده آزمایش نموده، ملاحظه
کردم که با مصرف ژله‌روایال، به‌طور
محسوس به سنین عمر آنها افزوده می‌شود
راه رفتن آنها که غیر مطمئن و با تکان
و لرزش، همراه بوده، بهبود قابل
ملاحظه‌ای پیدا کرده، به‌طور خلاصه حالت
جسمی و روانی آنها به میزان زیادی
بهبود می‌یابد.^۴

۵- براون سکار در سن ۷۶ سالگی عصاره تازه
بیضه^۵ قوچ را به خود تزریق کرد و پس از چند دفعه
از نتیجه آزمایش در شگفت و اعجاب ماند. زیرا
قبل از تزریق مایع نمی‌توانست در لایر اثنوا ر
خود کار کند. و احساس خستگی می‌کرد. و مجبور
بودنشسته‌کارها را انجام دهد. اما پس از تزریق
اولین عصاره^۶ بیضه^۵ قوچ، می‌گوید :

نیروی سابق خود را که معادل با نیرو و قدرت چند سال پیش است به دست آورده ام... من می توانم ساعت های متوالی به طور سرپا می مشغول کار شوم، بدون اینکه احتیاجی در خود برای نشستن احساس نمایم. ۵

۶- یکی از پزشکان کشور رومانی، به نام پروفیسور "اتا اعلان" داروئی از ترکیبات توکائین، برای درمان پیری کشف کرده، که پس از تکمیل در دسترس جهانیان قرار خواهد گرفت. وی معتقد است که این دارو، روی سلول های بدن انسان تاثیر خاصی دارد و آن را جوان می کند. و طبیعا عمر خود را از سر می گیرد و چون پیری جز فرسودگی و پیر شدن بدن نیست، به این وسیله درمان می یابد. ۶

۷- بوگو مولتز طبیب مخصوص استالین

می گوید:

پیری را می توان با معالجه و مواظبت، مثل هر مرض دیگری درمان کرد. زیرا

ما عادت کرده ایم که در مقابل پیری، دست روی دست بگذاریم، و آن را امری طبیعی یا واقعهای غیر مترقبه و پیش رس بدانیم.

اوسرم مخصوص، برای حفظ جوانی اختراع کرده، که به نام سرم ضد پیری، یا سرم S-A-S است. ۷.

۸- دکتر الکسیس کارل فیزیولوژیست و دانشمند معروف فرانسوی، قلب مرغی را در محیطی که آغشته به مواد غذایی جذب شده بود، برای مدت های بسیار طولانی زنده نگاه داشت. و نتایجی را به ترتیب زیر به دست آورد:

الف- اجزاء رئیسه (اصلی) بدن موجودات زنده، اگر غذای لازم و کافی به آنها برسد، برای همیشه، زنده خواهند ماند.

ب- علاوه بر باقی ماندن، رشد و نمو هم می نمایند.

ج- رشدشان با غذایی که به آنها می رسد ارتباط مستقیم دارد.

د - گذشت زمان هیچگونه اثری، در آنها
نمی‌گذارد. ^۸

با توجه به این شواهد، معلوم می‌شود، که
پیری را می‌شود یا عوا مل و برنا مه^۹ موثر ذکر
شده، از بین ببرد. و همیشه سالم و با نشاط و جوان
زندگی کرد. چنانچه دکتر کارل، در آزمایش معروف
خود، نتیجه گرفت که گذشت زمان (طول عمر)
هیچگونه اثر پیری و فرسودگی در عضو مخصوص یک
مرغ، و یا موجود دیگر نمی‌گذارد. بلکه به عکس،
همیشه زنده بوده، رشد و نمو می‌نماید.

مسلم آخرین حجت خدا و تدفقا در حضرت
مهدی (ع) از عوا ملی که برای جوان ماندن و با
نشاط بودن موثر است، کاملاً با خبر و با اطلاع
بوده، و از طرف دیگر، تحت توجهات و عنایات
مخصوص پروردگار مهربانش، می‌باشند. و خواست
خدا و نداست که او جوان و نیرومند بماند، و
گذشت زمان و روزگار، بر وجود مبارکش اثر
نگذارد. که ایزد توانا، بر هر چیزی قادر بوده،
و هیچ‌عالمی نتواند جلوی اراده^{۱۰} او را بگیرد.

پا ورقی

۵۱. سورهٔ یس آیهٔ ۶۸: هر که را عمر زیاده دهیم شکسته اش نمائیم .
۵۲. دولت مهدی صفحهٔ ۲۴ .
۵۳. غذای ویژه و مخصوص ملکهٔ زنبورا است که با خوردن آن پنج سال زندگی می‌کند و زنبوران کارگر که از این غذا محرومند فقط دو ماه زندگی می‌کنند . کتاب اسرار طول عمر ... صفحهٔ ۱۷۴ .
۵۴. اسرار طول عمر، صفحهٔ ۱۷۴ .
۵۵. همین مدرک صفحهٔ ۲۴ و ۲۵ .
۵۶. ترجمهٔ جلد ۱۳ بحار صفحهٔ ۱۴۷ (مقدمه) .
۵۷. مشکلات مذهبی روز صفحهٔ ۴۹ و ۵۱ نقل از گذرنامه برای یک زندگی نوین صفحهٔ ۱۸ و ۲۵ .
۵۸. ترجمهٔ المهدی صفحهٔ ۱۷۹ و مشکلات مذهبی روز صفحهٔ ۳۹ نقل از مجلهٔ المقتطف شمارهٔ ۳ سال ۵۹ .

مدعیان

همان طور که در صفحات گذشته، ملاحظه فرمودید، امام دوازدهم شیعیان، حضرت ولی عصر علیه السلام، در تحت عنایات و توجهات خاص پروردگار مهربان، از عمر طولانی برخوردار بوده هم اکنون از سن شریفش ۱۱۴۳ سال قمری می‌گذرد^۱، زیرا که حضرتش در نیمه شعبان سال ۲۵۵^۲ قمری در شهر سا مرا متولد گردیده است. وهم چنین معلوم شد که یکی از نشانه‌های روشن وجود مقدسش، این است که دارای عمر زیاده طولانی، می‌باشد.

از آنجائی که خداوند آن حضرت را برای اصلاح جهان، و استقرار حکومت عدل و قرآن، و احیاء دستورات اسلام، ذخیره فرموده است، در

طول این مدت غیبت عده‌ای به نامهای گوناگون بلند شده، دعوی قائمیت و مهدویت نمودند. و خود را همان امامی معرفی کردند، که شیعه‌ا شنا عسری بنا به فرموده خداوند متعال، و بیانات پیامبر اکرم و ائمه اطهار، بدان معتقد است. چون مقام قائمیت، همانند امامت، منصب الهی و شریفی است، اینان خواستند به هر ترتیبی که شده، به لطایف حیل، خویش را در این مقام، بنشانند. و گروه‌بش را رهبری کنند. غافل از آنکه، نه مشخصات مهدی برحق اسلام را داشته، و نه توانستند یکی از برنام‌های درخشان و ارزنده‌ا و را، در پهنه زمین اجراء کنند.

با توجه به فرازهای قبل، امام مهدی از عمر طولانی و چهره و صورت جوان و شاداب، در هنگام قیام بر خوردار است. اما اینان هیچ کدام عمرشان از ۸۰ یا ۹۰ سال بیشتر نبوده است، و هم‌چنین آن خصوصیات که در گنجینه پربها احادیث اسلام، و در خزانه گرانقدر و شریف آیات قرآن، برای مهدی فرموده‌اند، هیچ‌یک

رادار انبوده اند.

پاورقی

۱. تاتاریخ تالیف این نوشته .
۲. بحار جلد ۵۱، صفحه ۲ .

مقام امام در شیعه

به اعتقاد ما شیعیان، پس از رحلت رسول اکرم، شریعت مقدس اسلام را به امر خداوند، حافظ و نگهبانی است که امام و حجت نام دارد. اوست که دنباله کار مقدس پیا میرگرا می را، می گیرد و جا معه اتساعتی را، رهبری می نماید، و مشکلات دینی و دنیوی افراد بشر را رفع کرده همانند طبیب دل سوز و مهربان، انسان های در مانده و مستضعف را، در زمیته های معنوی و دینی و غیره، درمان می کند.

به اعتقاد شیعه، امام همان رسالت و مقامی را دارا است، که پیا میران دارا بودند. جز اینکه وحی تشریحی (حکم جدید مذهبی) به او نمی رسد، و دین جدیدی نمی آورد، بلکه مروج و

احیاء کنندۀ احکام حیات بخش اسلام می باشد .
هیچ گاه زمین از وجود چنین شخصیتی خالی
نمی ماند ، و کاروان بشری از داشتن چنین رهبر
وقافلۀ سالاری ، محروم نمی گردد . چنانچه امام
صادق علیه السلام فرمود :

مَا زَالَتِ الْأَرْضُ إِلَّا وَلِلَّهِ فِيهَا الْحُجَّةُ
يُعْرِفُ الْحَلَالَ وَالْحَرَامَ وَيَدْعُو النَّاسَ
إِلَى سَبِيلِ اللَّهِ .

یعنی : زمین دگرگون نمی شود تا زمانی
که از جانب خداوند ، حجت و امامی در آن
باشد ، که حرام و حلال را بآزگو کند ، و
مردم را به راه خداوند دعوت نماید .
(همیشه در روی زمین ، امام و حجتی که
شنا ساندۀ احکام حلال و حرام الهی
است ، باید وجود داشته باشد) .

وجود امام و حجت پناه گاه بشر و ملجأ انسان
ها است ، لطف و جودش به همه موجودات ، خاصه
به انسانها می رسد ، اگر او نباشد ، دگر مخلوقات
نیز نخواهند بود . چنانچه از امام سجاد نقل شده

که فرمود :

ما پیشوای مسلمانان و حجت‌های خداوند
 پرهمهء عالمیان و سرور و سید مومنان و
 رهنمای پرهیزگاران می‌باشیم و جود
 ما سبب امان و آرامش اهل زمین است
 همان گونه که ستارگان موجب نظم و
 کنترل اهل آسمان می‌باشند. به سبب
 ما است که آسمان بر زمین سقوط نمی‌کند
 مگر به خواست و اجازه پروردگار، بیه
 واسطه ما است که ارض بر جای خود مستقر
 بوده، ساکناتش را فرو نمی‌برد. بیه
 خاطر و جود ما خداوند، باران را فرو
 می‌ریزد، و رحمت و برکت را پراکنده و
 پخش می‌کند، و برکات زمین را بیرون
 می‌آورد، اگر از ما (ائمه) کسی روی زمین
 تبا شد، اهلش را فرو می‌برد.^۲

شیعه امام را در پایگاه و مرتبه‌ای می‌بینند و
 می‌دانند که امامش حضرت علی بن موسی الرضا
 علیه السلام معرفی کرده، و نشانده است. که در

این جا بعضی از آن عبارات نورانی و جالب را
از یک کتاب معتبر و ارزنده می آوریم.^۳

اما می گانند روزگار می باشد، که کسی
نظیر و مانندش نیست، و هیچ عالم و
دانشمندی به پایه و مرتبه او نمی رسد
اما چون ابرپریار، و باران پربرکت
درشت، و آفتاب نورانی، و آسمان سایه
انداز و چشمه جوشان است. اما چون
انیسی مهربان و پداری دلسوز و برادری
پر مهر و محبت می باشد. اما مپنا هگاه
بندگان در گرفتاری ها و سختی ها و امین
خدا در بین خلقش و حجت او در بین
عبادش و خلیفه و جانشینش در شهرها و
دیار است، که مردم را به سوی حق دعوت
می کند، و نگهدارنده روحا فظ مقررات الهی
و مطهر و مبری و برکنار از گناهان و
عیوب است.

از همین جا است که وجود او ما با عیث تکمیل
دین و اتمام نعمت خداوند متعال است. یعنی

خداوند بیه سبب وجود گرامی و پرفیضش دین رابه
 حدکمال رسانده، و نعمت خود را بر بندگان
 کامل فرموده است. چنانچه وقتی پیا میرا کرم
 امیرالمومنین را در سرزمین غدیر به امر
 خداوند متعال به امامت منصوب فرمود این
 آیه نازل شد:

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ
 نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا.^۴

یعنی: امروز دینتان را کامل کرده،
 نعمتم را بر شما تمام نموده راضی شدم
 که اسلام دین شما باشد.

رسول اکرم پس از آن فرمود:

اللَّهُ أَكْبَرُ كَمَا دِينُ تَكْمِيلِ يَأْتِ وَنِعْمَتِ
 تمام شد و خداوند بیه رسالت من و ولایت
 علی را ضی و خوشنود گشت. بعد از اضافه کرد
 خدا یا دوست بد را آنکه او را دوست
 بدارد، و دشمن باش با کسی که با او دشمنی
 کند، و بیاری کن کسی را که یا ریش نماید
 و خوار گردان آن را که او را خوار کند.^۵

روی این ضرورت و اهمیت دینی است که حضرت رسول، ائمه و اهل بیت خود را همانند کشتی نوح در مشکلات و تلاطم زندگی دانسته که توجه به آنان و پناهندگی در سایه هدایت و رهبری ایشان، موجب نجات و رستگاری از طوفان های زمانه است، و تخلف و اعراض از آنها سبب غرق شدن و هلاکت می باشد. یعنی همان گونه که حضرت نوح با کشتی خود پیروان و اقعیش را از سیل عظیم و خطرناک نجات داده، به ساحل امن و امان رسانید، وجود امام و حجت از خاندان رسول اکرم، همچون سفینه ای است که هر که به او پناه ببرد و ایمان داشته باشد نجات می یابد، و هر که از او پشت نماید و اعراض کند غرق شده هلاک می گردد.

پیا میرا کرم فرمود:

إِنَّمَا مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فَيْكُمْ كَمَثَلِ سَفِينَةِ
نُوحٍ مَنْ رَكِبَهَا نَجِيَ وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا
هَلَكَ ۖ ۶

چه خوش است اشعار نغز شا عرب بزرگ فردوسی

را، که به همین مناسبت در ابتدای شاهنامه
آورده نقل کنیم:

متم بندهء اهل بیت نبی
ستاینده و خاک پای وصی
ابا دیگران مرمرا کار نیست
جز این مرمرا راه گفتار نیست
حکیم این جهان را چو دریانها د
برانگیخته موج از تندباد
چو هفتاد کشتی پرا و سا ختسه
همه بادبان ها پرا قرا ختسه
یکی پهن کشتی بسان عروس
بیا راسته همچو چشم خروس
محمد بدوا ندر و ن با علی
همان اهل بیت نبی و وصی
خردمند کز دور دریا بدید
کرانه، نه پیدا و بسن تا بدید
بدانست کوموج خواهد زدن
کس از غرقه بیرون نخواهد شدن
به دل گفت اگر با نبی و وصی
شوم غرقه دارم دو یسا روقی

همانا که با شد مرا دستگیر
 خداوند تاج و لوا و سریر
 اگر چشمداری به دیگر سرای
 به نزد نبی و وصی گیر جای
 گرت زین بدآید گناه من است
 چنین است آئین و راه منست
 برین زادم و هم بر این بگذرم
 چنان دان که خاک پی حیدرم
 دلت گریه راه خطا ما یلست
 تو را دشمن اندر جهان خود دلت
 نیا شد جزا ز بی پدر دشمنش
 که یزدان به آتش بسوزد تنش
 هر آن کس که در دلش بغض علیست
 از او زارتر در جهان زار کیست؟
 نگرتاننداری بیازی جهان
 نه برگردی از نیک پی همرها
 نکویی بهر جا چو آید به کار
 نکویی گزین وز بدی شرم دار

شیعه معتقد است که ائمه دو از زده نفرند اول
 آنان حضرت علی بن ابی طالب و آخرین آن ها
 حضرت مهدی محمد بن الحسن العسکری می باشد
 که رسول اکرم به امر پروردگار آنان را خلیفه
 خود قرار داده ، و قبل از تولد اکثرشان ، مشخصات
 یکایک را به اصحاب نزدیکش بیان فرموده
 است ، در این مورد احادیث و روایات فراوان
 است که از باب نمونه به ترجمه یکی از آنها
 اکتفاء می کنیم : (به اختصار)

از سلمان فارسی شخصیت بزرگوار و والا -
 مقام تشیع نقل شده : که پیامبر اکرم صلی الله
 علیه و اله وسلم خطبه ای برای ما ایراد نموده
 فرمود :

ای مردم من به زودی از میان شما (به
 عالم دیگر) کوچ و رحلت می کنم و سفارش
 می نمایم که در مورد عترتم به تیکوئی
 رفتار کنید از بدعتها و نوآوری های
 تا مشروع در دین بپرهیزید که هر بدعت
 و کار تازه تا مشروع گمراهی است ، و هر

گمراهی و خواستار آن در آتش می‌باشند.
 ای مردم کسی که آفتاب را از دست داد به
 ماه پناه ندهد شود و هر که ماه را از دست
 داد به فرقدین^۷ توسل بجوید و هر که
 فرقدین را نیافت به ستارگان نوارنی
 پناه ندهد شود.

سلمان می‌گوید:

وقتی پیا میرا از منبر پائین آمد پیشت
 سرش حرکت کردم تا پیا میر داخل خانه
 عایشه شد. من هم داخل شدم. عرض کردم:
 ... ای رسول خدا، از شما شنیدم که
 فرمودید هرگاه آفتاب را از دست دادید
 به ماه توجه کنید و هرگاه ماه را از دست
 دادید به فرقدین پناه برید و هرگاه
 فرقدین را از دست دادید به ستارگان
 نورانی توجه کنید: (منظور شما) از
 خورشید و ماه و فرقدین و ستارگان چیست؟
 فرمود: اما خورشید، خودم هستم و ماه
 علی است. وقتی که مرا نیافتید، و از

دست دادید، به او (علی) بعد از من توجه کنید. و اما منظور از فرقدان، حسن و حسین (علیهما السلام) می باشند، که هر وقت ما هرا فاق شدید به آن دو متوسل شوید. و اما منظور از ستارگان درخشان نه امام از صلب حسین هستند که نه می آنان مهدی است، پس از آن فرمود آنان اوصیاء و جانشینان بعد از من می باشند، که تعدادشان همانند تعداد اسباط (فرزندان) یعقوب و حواریون عیسی می باشد. سلمان می گوید به پیامبر عرض کردم نامشان را برایم بیان فرما، فرمود اول و سرورشان علی بن ابیطالب (بعد) دو سبط من (حسن و حسین)، بعد از آن دوزین العابدین علی بن الحسین (علیهما السلام)، می باشد. بعد از او محمد بن علی باقر که دارای علوم پیامبران است. و صادق جعفر بن محمد، و فرزندش کاظم، هم نام موسی بن

عمران و (بعد) آنکه در سرزمین خراسان
 کشته می‌شود، و منظوراً ما هشتم است
 بعد فرزندش محمد، و علی و حسن و حجت
 قائم می‌باشند، که در زمان غیبتش در
 انتظار او بسر می‌برند، اینان عترت
 من هستند. گوشت و پوستشان گوشت و
 پوست من می‌باشد. علمشان علم من و
 حکمشان حکم خواهد بود. کسی که مرا در
 حق آنان ظلم و ستم کند، از شفاعتم در
 پیشگاه خداوند بهره‌مند نمی‌شود.^۸

پا ورقی

۱۰ کافى ترجمه مصطفوى، جلد ۱، صفحه ۲۵۱، برائى توجه بيشتريه قسمت كتاب الحجة همين مدرک مراجعه فرمايد و هم چنين كتاب نفيس کمال الدين مرحوم صدوق باب يا زدهم .

۵۲. تَحْنُ أَيْمَةَ الْمُسْلِمِينَ وَحَجَّجَ اللَّهُ عَلَيْنَا الْعَالَمِينَ وَسَادَةَ الْمُؤْمِنِينَ وَقَادَةَ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ وَمَوَالِي الْمُؤْمِنِينَ وَتَحْنُ أَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ كَمَا أَنَّ النَّجُومَ أَمَانٌ لِأَهْلِ السَّمَاءِ وَتَحْنُ الَّذِينَ بِنَا يُمْسِكُ الْأَرْضَ أَنْ تَمِيدَ بِأَهْلِهَا وَبِنَا يُنْزِلُ الْغَيْثَ وَبِنَا يُنْشِرُ الرَّحْمَةَ وَيُخْرِجُ بَرَكَاتِ الْأَرْضِ وَلَوْلَا مَا فِي الْأَرْضِ مِنْهَا لَسَاخَتْ بِأَهْلِهَا . مكيال المكارم صفحه ۵۶ .

۵۳. الْإِمَامُ وَالْحَدِيدُ هَرَّةٌ، لَا يَدَانِيهِ أَحَدٌ وَلَا يُعَادِلُهُ لَهُ عَالِمٌ وَلَا يُؤَخِّدُ مِنْهُ بَدَلٌ وَلَا لَهُ مِثْلٌ وَلَا نَظِيرٌ... الْأَمَامُ السَّحَابُ الْمَاطِرُ وَالْغَيْثُ الْهَاطِلُ وَالشَّمْسُ الْمُضِيئَةُ وَالسَّمَاءُ الظَّالِيَةُ... وَالْعَيْنُ الْغَرِيْزَةُ... الْإِمَامُ

الْأَنْبِيَاءُ الرَّفِيقُ وَالْوَالِدُ الشَّقِيقُ وَالْأَخُ الشَّقِيقُ...
 وَمُفْرَعُ الْعِبَادِ فِي الدَّاهِيَةِ... الْإِمَامُ أَمِينُ اللَّهِ
 فِي خَلْقِهِ وَحُجَّتُهُ عَلَى عِبَادِهِ وَخَلِيفَتُهُ فِي بِلَادِهِ وَالِدَا عِي
 إِلِي اللَّهِ وَالذَّابُّ عَنْ حَرَمِ اللَّهِ الْإِمَامُ الْمُطَهَّرُ مِنَ
 الذُّنُوبِ وَالْمُبْرَأُ عَنِ الْعُيُوبِ... از کتاب غیبت
 نعمانی چاپ مکتبه الصدوق صفحه ۲۲۵ - ۲۱۹ .

۴۰۴ سورہ مائدہ آیه ۴ .

۵۰۵ المیزان جلد ۵، صفحه ۲۰۶: قَالَ رَسُولُ
 اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: اللَّهُ أَكْبَرُ عَلَى كُمَالِ الدِّينِ
 وَإِتْمَامِ النِّعْمَةِ وَرِضَا الرَّبِّ بِرِسَالَتِي وَالْوِلَايَةِ لِعَلِيٍّ
 ثُمَّ قَالَ: اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالِ الْإِلَهَ وَعَادِ مَنْ عَادَاهُ وَانصُرْ
 مَنْ نَصَرَهُ وَاخْذَلْ مَنْ خَذَلَهُ .

والغدیر جلد ۱، صفحه ۲۳۲ یا اندک اضافات .

۶۰۶ شب های پیشاور صفحه ۲۲۷ نقل از بسیاری
 از دانشمندان اهل سنت و شیعه در اسلام یا ورقی صفحه
 ۱۱۵ .

۷۰۷ نام دو ستاره در قطب شمال .

۸۰۸ منتخب الاثر صفحه ۱۰۵ در همین کتاب فصل
 اول باب اول چندین حدیث از شیعه و سنی نقل شده
 که امامان بعد از رسول اکرم (ص) دوا زده نفرند به
 آنجا مراجعه فرمائید .

اما م زمان، آیت الحق

همان طور که از بحث گذشته روشن شد امام بزرگترین نشانه و آیت برحق خداوند پس از پیامبر اکرم می باشد، که نگهبان و حافظ شریعت مقدس اوست و زمین هیچ گاه از وجودش خالی نمی ماند و بشر هیچ وقت از فیض هدایتش محروم نمی گردد به عبارت دیگر " وجود امام کسبه نگهدارنده دین آسمانی است پیوسته در میان بشر لازم است و هرگز جا معه بشری از وجود امام خالی نمی شود. " ^۱

امام اولین آیتی است که رسول اکرم موظف است به مردم در جهت بیداری افکار و تهذیب روح و جانشان بازگو کرده، تلاوت نماید. ^۲ که اگر مردم تمام معارف را بیا موزند و بدان ها

آشنا شوند ولی به وجود امام و مقام و شخصیتش
عرفان پیدا نکنند، مسلم ایمان کاملی پیدا
نکرده، به مرگ جاهلیت مرده اند. چنانچه از
امام باقر نقل شده که فرمود:

مَنْ مَاتَ وَلَيْسَ لَهُ إِمَامٌ مَاتَ مِيتَةَ
جَاهِلِيَّةٍ ... ۳

یعنی: کسی که بمیرد و به امام معتقد
نباشد، همانند جاهلیت مرده است.

واضح و بدیهی است که هم اکنون، آیت بزرگ
حق امام زمان حضرت مهدی ارواحنا له الفدا
می باشد، که در سایه عنایت خاص خداوند متعال
بسر می برد، ویرجهان و جهانیان به اذن و اراده
پروردگارا امامت و زعامت داشته، وجود مقدسش
مابعد ادمه حیات و زندگی بقیه زندگان خاصه،
انسان هاست. که با توجه به روایت فوق و
روایتی که از زیدرگرا می شناسیم امام عسکری علیه
السلام نقل شده کسی که یک عمر زندگی کند و او را
نشناسد، همانند کسی است که در زمان
جاهلیت و شرک (قبل از اسلام) مرده باشد.

از امام عسکری سؤال شد که :

آیا این روایت صحیح است که از پدران
گرامیت نقل شده که فرمودند: همیشه
باید زمین دار را می‌پاشد، کسه
حجت بر مردم است. و هر که بمیرد و امام
زمانش را نشناسد چون زمان جاهلیت
مرده است؟

حضرت فرمود :

همان گونه که وجود روز، حق و روشن
می‌باشد این روایت هم صحیح و درست
است.

پرسیدند که :

امام بعد از شما کیست؟

فرمود :

فرزندم (م - ح - م - د) کسی که بمیرد
و او را نشناسد، چون مرده زمان جاهلیت
می‌پاشد.^۴

بدین ترتیب وظیفه ما است که امام زمان
خود را بشناسیم و به او اراادت صادق داشته

یا شیم . و مسئولیت خویش را در زمان اما متش ،
 هنگام حیاتمان دریا بیم که پیشوا و صاحب و
 ولی زمان ما اوست و بس .^۵ و اگر یک عمر زندگی
 کنیم و در آن طور که یک شیعه^۵ مسئول و متعهد
 با ید بشناسد نشناسیم ، مشمول فرموده^۶ امام
 عسکری خواهیم بود .

اوست که امروز جهانی در انتظارش بسر می برد
 و چشم به راه قیام و ظهورش گوه مندرش می باشد .
 اوست که به ایده و آرزوی همه پیامبران و اولیاء
 الهی لباس تحقق و عمل می پوشاند ، و حکومت
 حق ، که اسلام و قرآن است با دست با کفایتش به
 قدرت خداوند متعال برقرار می فرماید اوست
 که با ید ریشه^۶ ظلم و جور را برکند ، و ظالم و
 ستمکار را از بین ببرد ، و شرک و نفاق را
 نابود سازد . و بنا های بی دینی و فساد و عصیان
 را خراب نماید .^۶ که امام صادق را جمع همه
 بر نامه قیام آن حضرت می فرماید :

يُطَهِّرُ الْأَرْضَ مِنْ كُلِّ جَوْرٍ وَظُلْمٍ^۷ وَيُبِيدُ
 الْجَبَابِرَةَ وَالْفِرَاعِنَةَ^۸ .

یعنی: زمین را از هر جور و ستمی پاک
می‌کند و گردنکشان و فرعون صفتها را
تا بود می‌نماید.

اوست که باید پهنه زمین را به عدل و داد
پرنماید، تا به نور پروردگارش روشن نماید.
از آن پس به اراده خدای قادر، حاکم جهان
شود، و حکومت و سلطنتش شرق و غرب عالم را
فراگیرد. چنانچه در روایتی پیامبر اکرم فرمود:

... الْمَهْدِيُّ الَّذِي يَمْلأها قِسْطًا وَعَدْلًا
كَمَا مِلْت جَوْرًا وَظُلْمًا وَالَّذِي بَعَثَنِي
بِالْحَقِّ نَبِيًّا لَوْلَمْ يَبْقِ مِنَ الدُّنْيَا
إِلَّا يَوْمٌ وَاحِدٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ
حَتَّى يَخْرُجَ فِيهِ وَلَدِي الْمَهْدِيُّ فَيُنزِلُ
رُوحَ اللَّهِ عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ فَيُصَلِّيْ خَلْفَهُ وَ
تُشْرِقُ الْأَرْضُ بِنُورِهِ وَيَبْلُغُ سُلْطَانُهُ
الْمَشْرِقَ وَالْمَغْرِبَ . ۹

یعنی: مهدی آنکه زمین را به قسط و
عدل پرمی‌کند آن گونه که به ظلم و جور
پیرشده بود سوگند به آنکه مرا نبی برحق

گردانید. اگر از عمر دنیا جز یک روز نماز نهد
 خدا و ندهمان را آن قدر طولانی می‌کند تا فرزندم
 مهدی قیام نماید و عیسی بن مریم پشت سرش
 نماز می‌گزارد و زمین به نورش روشن گردد و
 سلطنت و حکومت و اقتدارش شرق و غرب عالم
 را بگیرد.

امیری که روزی شود حاکم کل
 به خلق جهان می‌دهد حکم و فرمان
 اما می‌که رونق دهد حکم دین را
 وصی‌ئی که احیاء کند شرع و قرآن
 امامی که منجی گیتی است از ظلم
 به دستش شود کاخ بیداد ویران
 امیری که در سایه لطف ربش
 زمین را کند پیر عدل و زایمان
 جهان در زمانش شود همجوخت
 نه پیداست عفریت فحشاء و عدوان
 ز ظلم و تباهی خبر نیست دیگر
 به دستش شود سوخته ریشه آن

کجا هست آن رهبر آسمانی
 که موعود پیغمبرانست و یزدان
 کجا هست آن مرد علم و فضیلت
 کجا هست آن سرور پادشاهان
 کجا هست ویران کن کاخ ظالم
 کجا هست روشن کن قلب نادان
 کجا هست میر جهان صاحب عصر
 که از دوریش چشم ماهست گریان
 جهانی است در انتظار قدمش
 به راهش بود دوخته چشم کیهان
 رودشام ظلمانی و روز تیره
 رسد صبح موعود آن ماه تابان
 شود پیرز صلح و صفا عالم ما
 رسد عمر بی دینی و جور پادشاهان
 خدایا رسان آن مسیحانفس را
 که درمان کند این جهان پریشان
 خدایا رسان مهدی منتظر را
 که از حد فزون گشت اندوه و افغان

بینای امام زمان حجت حق

که سخت است هجران تو بر محبان

اما ما نظر کن به این چشم در ره

شود کامران گر کنی لطف و احسان^{۱۰}

امروز تنها آیت الحق، و حجت و امام بشر، و

و دیگر موجودات اوست، که واسطه رحمت و فیض

الهی است نسبت به مخلوقات به ویژه افراد

انسان. یعنی خداوند مهربان به سبب وجود

مبارکش فیض نعمت ها و هستی را که یکی از آن

رحمت های مخصوصش می باشد به همه زندگان

میرساند. چون وجودش سبب اتصال و ارتباط

زمین با آسمان بوده به منزله سینه و سرور

خلائق می باشد. که هستی و نقش عظیمی در حیات

و هستی دیگران دارد. ^{۱۱} که :

إِنَّ الْأَرْضَ لَاتَخْلُوسَا عَنْهُ مِنَ الْحُجَّةِ . ۱۲

یعنی: ساعتی زمین از حجت و امام خالی

نمی شود .

اوست که خداوند متعال در زمان ظهورش

به مومنان و انسان های صالح وعده فرموده

است، که خلیفه و جانشینشان در زمین گرداند،
 آن چنانکه در گذشته افراد نیکوکار را خلیفه
 و حاکم زمین گردانید، که در قرآن شریف بدان
 مژده و پشارت داده است :

وَعَدَا لِلَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا
 اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ
 لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ
 مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ
 بِي شَيْئًا ۚ ۱۳

یعنی: خداوند به آن دسته‌ای از شما که
 ایمان آوردند و عمل صالح انجام
 دادند و عده فرمود، که در زمین خلیفه و
 جانشین کند، آن چنانکه عده‌ای را پیش
 از شما جانشین گردانید، و وسیله
 استقرار حکومت دینی را که مورد رضا
 و خوشنودی اوست، فراهم سازد و
 ترس و خوف را به امن و آسایش بدل
 فرماید، که همگان مرا بپرستند و

چیزی را شریکم نگیرند .

اما صادق علیه السلام در ذیل این آیه

فرمود :

نَزَلَتْ فِي الْقَائِمِ وَأَصْحَابِهِ . ۱۴

یعنی : درباره قائم و یاران و اصحابش

نازل شده است .

او در سپیده دم نیمه شعبان سال ۱۵ ۲۵۵

هجری قمری از مادر پیا کدا منش نرجس خاتون

متولد شد .

از آنجائیکه خلیفه ستمگر ، معتمد عباسی

می دانست که از خاندان نبی اکرم ، و از خانه

اما میا زدهم ، شخصیتی که در هم کوبنده دستگاه

ظالمانه او ، و دگر ستمکاران است پیدا خواهد

شد ، در صدد از بین بردن امام زمان برآمد . و

برای رسیدن به این هدف ناپاک خویش

ما مورین مخصوص بر خانه امام عسکری گمارد ،

تا اگر کوچکترین نشانی از امام عصر بیابند ، فوراً

خبر داده ، هر چه زود تر به زندگیش خاتمه دهند .

اما از آنجا که قدرت خداوند توانا فوق همه

قدرت هاست ،حجت خود را از گزند خلیفهء ظالم عباسی ،وما مورینش حفظ فرموده و جان شریفش را از خطر حتمی مصون داشت .بدین ترتیب امام زمان مدت پنج سال به طور خصوصی بپا پدرگرا میش زندگی کرد ،که عده ای از خواص شیعه آگاه بودند^{۱۶} از جمله دانشمند معروف شیعه احمد بن اسحاق که از نزدیکان امام یازدهم بود ،حضرت مهدی را در ایام کودکی در خانه پدر عزیزش ملاقات نمود .^{۱۷}

در هشتم ربیع الاول سال ۲۶۰ هجری قمری بود که امام عسکری رحلت فرمود ،و امام زمان برجنازه مطهرش نماز گزارد .^{۱۸} و کرامات و معجزات دیگری بر دوستان خویش نشان داد که موجب اطمینان و رسوخ آنان گشت .در این زمان بود که دستگاه عباسی ،بر وجود وز نسده بودن امام دوازدهم واقف گشت ،و دستور دستگیری و قتل آن بزرگوار را صادر کرد . و ما مورین و جواسیس زیاد برای این جهت به خانه امام فرستاد ،اما به قدرت و امر پروردگار

اما غایب و پنهان از نظر آنان شده، به گونه ای که او را نیا فتند و نقشه خود را نقش بر آب دیدند.

بدین ترتیب حضرت ولی عصر، غیبت خود را شروع فرمودند. و چون آفتاب نورانی در پس پرده^۶ پنهان، زندگی نمودند که مدت ۶۹ سال گذشت. و در این مدت که غیبت صغری بود، چهار تن از بزرگان شیعه به نام های: عثمان بن سعید و محمد بن عثمان، و حسین بن روح نوبختی و علی بن محمد سیمری، نمایندگان خاص آن بزرگوار بودند، که به نواب اربعه معروفند. اینان رابط بین شیعیان و حضرت، در این مدت به حساب می آمدند که به امر امام عسکری و امام عصر علیهما السلام انتخاب شده بودند. پس از فوت تائب چهارم، غیبت صغری به پایان آمد. و بنا به امر خداوند متعال، و مصالحی که خود آگاه است،^{۱۹} غیبت کبری (دوران طولانی تر) شروع شد. و حضرتش از سال ۳۲۹ تا حال و تا روز ظهور و قیام، چون خورشیدی در پشت پرده^۶

غیبت بسر می‌برد، و فیض هدایت و لطفش را از
پس حجاب غیبت به همه موجودات می‌رساند.

پاورقی

۱. شیعه در اسلام صفحه ۱۲۰ .
۲. با استفاده از آیه شریفه ... **يَتْلُوا عَلَيْهِمْ**
آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ ... سوره جمعه آیه ۲ .
۳. کمال الدین صفحه ۴۱۲ .
۴. بهائیی چه می گوید از دشمنان رحمت شیعه آقای
جوادی تهرانی جلد ۲، صفحه ۱۵، نقل از کتاب شریف
وافی جزء دوم صفحه ۹۵ ... **وَإِنْ مِنْ مَاتٍ وَلَكُمْ**
يَعْرِفُ إِمَامَ زَمَانِهِ مَبْتَأَ جَاهِلِيَّةٍ ... فَقِيلَ لَهُ يَا بَنِي
رَسُولِ اللَّهِ فَمَنْ الْحُجَّةُ وَالْإِمَامُ بَعْدَكَ فَقَالَ إِبْنِي
(م - ح - م - د) وَهُوَ الْإِمَامُ وَالْحُجَّةُ بَعْدِي مِنْ مَاتٍ
وَلَمْ يَعْرِفْهُ مَاتٍ مَبْتَأَ جَاهِلِيَّةٍ .
۵. برای اطلاع بیشتر در اثبات امام عصر علیه
نوشته **مصلح حقیقی** مراجعه فرمائید که از دیگران
مختلف را جعیه وجود مقدس آن بزرگوار بحث شده .
۶. بعضی از فقرات شریفه **دعاء ندبه** .

۷. کمال الدین صفحه ۳۳۶ .
۸. تفسیر برهان چاپ جدید جلد ۳، صفحه ۲۲۰ .
۹. کمال الدین صفحه ۲۸۰ .
۱۰. از نویسنده قسمتی از یک قصیده، میلادیه .
۱۱. مفا تیح دعاء شریف تدبیه ... اَیْنِ السَّبَبِ
الْمُتَّصِلُ بَیْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ ... اَیْنِ صَدْرِ الْخَلَائِقِ
ذُو السِّرِّ وَالسُّقُوی .
۱۲. کمال الدین صفحه ۲۰۲ .
۱۳. سوره، ثور آیه ۵۵ .
۱۴. غیبت نعمانی صفحه ۲۴۰ .
۱۵. بحار جلد ۵۱، صفحه ۲ و منتخب الاثر صفحه
۳۲۰ .
۱۶. کمال الدین صفحه ۴۳۳ و ۴۳۴ و منتخب الاثر
صفحه ۳۴۴ و ۳۴۵ .
۱۷. مطلع حقیقی صفحه ۴۸ و ۴۹ نقل از کمال
الدین صفحه ۳۸۴ .
۱۸. بحار جلد ۵، صفحه ۳۲۲ و ۳۲۳ .
۱۹. برای اطلاع بیشتر از غیبت امام و انگیزه های
آن به دو نوشته، نشانی از خورشید و خورشیدها ما میت
مراجعة فرمائید .

مسئولیت منتظر

در عصری که زندگی می‌کنیم، فساد و ظلم و بی‌دینی روبه‌فزونی است. و آشنائی و ارادت، مسئولیت آور و محرک نسبت به آیه‌الحق، امام زمان سخت‌فرا موش شده است و یا به صورت اندک ناچیز مشهود می‌باشد. که اگر از آن بی‌دینی و ظلم جلوگیری نشود، و به این ارادت و مسئولیت توجه نگردد، عاقبت وخیم و آندوه‌باری در پیش خواهد بود که حیران‌ش خیلی مشکل به نظر می‌آید.

البته همیشه یاران حق و امام، آن‌سکند بوده‌اند ولی تلاش و جوشش و حرکتشان به سوی هدف خیلی بیشتر از تعدادشان بوده است. چون می‌دانستند که در سایه توکل به خداوند بزرگ و اتکاء به نیروی امام، پیروزی و موفقیت

از آن هاست، که در قرآن آمده است :

كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ
اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ . ۱

یعنی: چه بسا گروه اندک و کم به اذن و قدرت خدا و تدبیر گروه فراوان غلبه یافته پیروز می شوند و خدا و تدبیر کسانی است که استقامت و بردباری داشته باشند.

خداوند نیز به افراد مومن وعده پیروزی داده است در آنجا که فرمود :

وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ . ۲

یعنی: بر ما حق و فرض است که مؤمنان را یاری کنیم.

لذا شیعه مسئول و منتظر، باید با تلاش و کوشش پیگیر خود، راه قیام و ظهور آیت حق، حضرت حجت علیه السلام را هموار نموده، محیط را برای پذیرائی حکومت آن بزرگوار آماده کند، و نباید دست روی دست بگذارد، و انتظار اصلاح از دیگران و تنها از امامش داشته باشد،

بدون آنکه خود سهمی در آن احساس کند. در این صورت در مرحله اول خود را مورد مواخذه امام قرار خواهد گرفت، که بی تفاوتی و بی مسئولیت بودن به افزایش ستم و بی دینی کمک می نماید. و چگونه کسی می تواند خود را منتظر حقیقی بداند، در حالی که من غیر مستقیم، یا نشستن و تقاعد و جمود و واگذاری کارهای اصلاحی به دیگران، راه قیام را صعب و دشوار نموده، زمان ظهور امام را به تاخیر می اندازد، که فرمودند اگر خود را اصلاح کنید و در پیشگاه خداوندان کوتاهی ها، توبه نمائید، و همانند قوم بنی اسرائیل، با ناله های سوزناک و ضجه های فراوان، گناهانه اشتیاق و خواست حقیقی ظهور و حضور امامتان است، خود را مهیا و آماده کنید، خداوند فرج مقدسش را نزدیک خواهد فرمود.^۳

شیعه منتظر نیاید میدان را خالی بگذارد و از کمی افراد و همه کند و به دشمنان هدف، و منکرین امامش، فرصت دهد تا به سرزمین عقیده، و ایده پاک برادرانش بتازند، و بذر و تخم

دشمنی با امام را بپاشند. که انتظار را استین
 را اجرو پا داش بزرگی است و منتظر را استین و
 متعهدهما تند کسی است که در سرا پرده^۶ امام به
 سرببرد. چنانچه از امام صادق علیه السلام نقل
 شده که فرمود:

مَنْ مَاتَ مِنْكُمْ عَلَى هَذَا الْأَمْرِ مُنْتَظِرًا كَانَ
 كَمَنْ هُوَ فِي الْفُسْطَاطِ الَّذِي لِيَلْقَأُ بِمِ
 عَلَيْهِ السَّلَامُ. ۴

یعنی: از شما کسی که با انتظار قیام
 (مهدی) بمیرد هما نند کسی است که در
 خیمه^۶ امام باشد.

یعنی این قدر به امام نزدیک است که در
 خیمه^۶ خصوصی حضرت در کنارش نشسته است.
 شیعه^۶ منتظر با بد خود را با اخلاق امامش
 متخلق کند. و نشان و مظهري از پیشوا و رهبرش
 بوده، برای دیگران الگو و سمبل باشد. و روش
 و ادبش در دیگران اثر گذاشته، آنان را بسه
 مکتب انتظار و صابحش، حضرت حجت بن الحسن
 ارواحنا قداه علاقمند و معتقد سازد. چنانچه

اما م ششم فرمود :

کسی که دوست دارد از یاران قائم باشد،
باید منتظر بوده و با ورع و پرهیزگار و
دارای اخلاق پسندیده باشد. در این
صورت چنین کسی منتظر است، که اگر
بمیرد و قائم بعد از مرگش قیام کند،
اجر و پاداش او همانند کسی است که امام
زمان را درک کرده و به خدمتش رسیده
باشد پس بکوشید، و منتظریا شید که این
نعمت انتظار برایتان گوارا باشد. ۵

انسان منتظریا بدیدانده که امروز، روز
خواب و غفلت و تن پروری نیست. روزی نیست
که آسوده خاطر برسد و کارهای دینی را (بسه
انشاء الله درست می شود و خداوند صلاح می کند)
و اگذارد، و خویش را از مسئولیت و وظیفه و
و تعهد برکنار بدارد، که انسان بی مسئولیت و
بی حرکت از دیدگاه مذهب تشیع مرده و بی ارزش
است. ۶

امربه معروف و نهی از منکر، وظیفه داعمی

هر شیعه منتظر است . با توجه به مطالب گذشته معلوم شد که شناخت امام و شناختش ، بیسه مفهوم واقعی قرآنی یکی از کارهای ارزنده و معروف مقدسی در عصر غیبت می باشد . و اتکار این اصل اعتقادی محکم ، یکی از منکرات قبیح وزشتی است که باید با تمام وجود از آن جلوگیری شود که فرمودند :

وَيْلٌ لِّقَوْمٍ لَا يُدِينُونَ اللَّهَ بِالْأَمْرِ الْمَعْرُوفِ
وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ . ۷

یعنی : وای بر گروهی که به خدا و نبی در موضوع امر به معروف و نهی از منکر ایمان نداشته باشند .

به عبارت بهتر مردمی که به خدا معتقد باشند ، اما امر به معروف و نهی از منکر را نادیده بگیرند ، و بدان بی اعتنا باشند ، در واقع به خدا و نبی ایمان ندارند .

خواننده محترم ، ملاحظه فرمودید که پس از اصل نبوت و رسالت ، اصلی و معروفی مهمتر و ارزنده تر از اصل امامت و اعتقاد به امام

نیست لذا باید اما مرا به جا معه معرفی کرده ،
 علاقه و ارادت حقیقی و مسئولیت آورش را ، در
 دل و قلب انسان ها به خصوص جوانان عزیز ،
 جای داد و جلوی منکرین و دشمنانش را با
 تلاش پی گیر و همه جا نیه گرفت . ویرنا مه های
 تبلیغی آنان را خنثی نمود که این کار خود
 عبادت و عمل مقدس و بزرگی می باشد ، که پیامبر
 اکرم فرمود :

أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ اِنْتِظَارُ الْفَرَجِ . ۸

یعنی : با فضیلت ترین عبادت انتظار
 فرج است .

بدیهی است که چنین انتظار پرازش و بی
 فضیلت همان شایسته بودن و منتظر حقیقی
 شدن ، و تلاش و کوشش برای اصلاح خود و دیگران ، و
 آماده کردن محیط برای قیام می باشد .
 شیعه منتظر با دید اندک و وقتی تلاش ها و
 کوشش های او ثمر بخش و سعادت آفرین است ،
 که در سایه ارتباط و ولایت امامش باشد ، و بی
 محبت و صمیمیت حقیقی آن بزرگوار توام گردد .

چون یکی از شرایط صحت اعمال عبادی، و مقبولیت آن در درگاه الهی ارادت حقیقی به امان و دامن و داشتن ولایت را ستینش، خواهد بود که در غیر این صورت، افعال و کارهای عبادی پیش خدا و نداشتن معنوی ندارد. چنانچه در زیارت آن حضرت آمده است :

أَشْهَدُ أَنَّ بَوْلَايَتِكَ تَقْبَلُ الْأَعْمَالَ وَتُرَكِّي
 الْأَفْعَالَ وَتُضَاعِفُ الْحَسَنَاتِ وَتُمَحِّسِي
 السَّيِّئَاتِ فَمَنْ جَاءَ بِوَلَايَتِكَ وَاعْتَرَفَ
 بِمَا مَاتِكَ قَبْلَتْ أَعْمَالُهُ وَصَدَّقَتْ أَقْوَالُهُ
 وَتَضَاعَفَتْ حَسَنَاتُهُ وَمُحِيتُ سَيِّئَاتُهُ وَمَنْ
 عَدَلَ عَنِ وِلَايَتِكَ وَجَهِلَ مَعْرِفَتِيكَ وَ
 اسْتَبَدَلَ بِكَ غَيْرَكَ كَبَّهُ اللَّهُ عَلَى مَنْخَرِهِ
 فِي النَّارِ وَ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ لَهُ عَمَلًا وَ لَمْ
 يَقْمَلْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ زُنًا . . . ۹

یعنی: شهادت می‌دهم که با ولایت تو
 اعمال قبول شده، کارها پاکیزه و
 خالص می‌گردد و خوبی‌ها دوچندان شده
 بدی‌ها محو می‌شود. کسی که ولایت تو را

دارا باشد، و به امامت تو اعتراف کند،
 اعمالش قبول شده، و گفتارهایش
 تصدیق گشته، و خوبی‌هایش چند برابر
 شده، بدی‌هایش ناپوشیده گردد. اما
 کسی که از ولایت تو، عدول کند، و به
 امامت تو جاهل و نادان باشد، و دیگری
 را جای تو قرار دهد، خداوند او را به رو
 در آتش می‌افکند و از او هیچ عملی را
 قبول نکرده، در قیامت میزانی برای
 سنجش عمل او برپا نمی‌دارد. (یعنی به
 علت انکار امامت و ولایت امام عصر
 بدون حساب به جهنم می‌رود).

پا ورقی

۱. سورہ بقرہ آیہ ۲۴۹ .
۲. سورہ روم آیہ ۴۷ .
۳. مکیال المکارم صفحہ ۱۷۹ .
۴. غیبت نعمانی صفحہ ۲۰۰ .
۵. ہمین مدرک صفحہ ۲۰۰... مَن سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ
مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَنْتَظِرْ وَلْيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ وَمَحَاسِنِ
الْأَخْلَاقِ وَهُوَ مُنْتَظَرٌ فَإِنْ مَاتَ وَقَامَ الْقَائِمُ بَعْدَهُ كَانَ
لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ أَدْرَكَهُ فَجِدَّوْا وَانْتَظِرُوا
هَنِيئًا لَكُمْ.....
۶. المواعظ العددیہ مقدمہ، صفحہ ۶ ہ .
۷. المواعظ العددیہ مقدمہ، صفحہ ۶ د .
۸. کمال الدین صفحہ ۲۸۷ ومنتخب الاشرار
صفحہ ۴۹۹ .
۹. مفاتیح زیارت حضرت صاحب الامر پیشتر از
دعاء تدبیر .

در خطاب و ارادت به امام عصر علیه السلام

ای مهر و گرمی تور مرتشاط هر جان
 ای مزده و صالت داروی درد مندان
 ای ماه آفرینش، صنع اتم ایزد
 ای مظهر عدالت وی خلق و خوی قرآن
 ای کز غم فراق صد سیل اشک جاری
 وی در ره تو بیدار چشم در انتظاران
 از هجر رویت ای گل صد قلب پاره پاره
 بی تاب از تجلی جویای مهر رخشان
 در هیچ دین و مذهب عاشق کشی روا نیست
 خود گویچه می توان کرد با این فراق و حرمان
 در کوی حبت ای مهر هر روز و شب دویدیم
 خار عدو خریدیم پریای دیده و جان
 آهسته آه کردیم تا کس خیر نگردد
 اشک از بصر نمودیم از خوف غیر پنهان
 با فرقت تو ما را حورو قصور خوش نیست
 بی نفخه ات نیا شد رونق به باغ و بوستان

تا کی دگر تحمل برنا ملایم ده سر
 تا کی جفا توان بردا ز خار و از مغیلان
 چون مردگان خموشیم در این دیار پردرد
 چون زندگان بگوریم دل سرد و دل پریشان
 امید صلح نبود در این جهان پر شر
 غیر از قیامت توان خاموش کرد طغیان
 اینک که دردمار را جز وصل تو دوا نیست
 رحمی ز راه شفقت لطفی ز راه احسان
 باز آی و زنده گردان یک جمع محتضرا
 باز آ که رقت از کف صبر و قرا رو ایمان
 باز آ که در قدمت صد جان نثار گردد
 باز آ نمای جاری در دهر حکم قرآن!

اه از دوست دانشمند جناب آقای دکتر

علی قاسمی

فهرست

۵	سرآغاز
۱۳	مقدمهء مؤلف
۲۱	طول عمرا از نظر قرآن مجید
۲۸	طول عمرا از نظر روایات و احادیث
۴۰	طول عمرا از نظر تاریخ
۴۳	طول عمرا از نظر یهود و نصاری
۴۴	طول عمرا از نظر معتقدات مذهبی
۵۷	طول عمرا از نظر عقل
۶۵	طول عمرا از نظر علم روز
۷۳	نظرات دانشمندان درباره طول عمر
۸۵	مسئله پیری و نظر دانشمندان
۹۸	مدعیان
۱۰۲	مقام امام در شیعه
۱۱۶	امام زمان آیت الحق
۱۳۱	مسئولیت منتظر
۱۴۱	انجام

سئوالات و نظرات خود را می‌توانید
با صندوق پستی ۱۰۳ بابل مطرح
فرمائید .